

SVĚTOVÝ DEN ČERVENÉHO KŘÍŽE 2005 V SENÁTU

Historickou zasedací síň Senátu Parlamentu ČR letos vystřídal neméně historický Rytířský sál Valdštejnského paláce v Praze, který rovněž využívá Senát. Již po šesté v novodobé historii Českého červeného kříže se sem od rána v pondělí 16. května 2005 z celé naší republiky sjížděli vybraní zasloužilí členové, funkcionáři, pracovníci a dobrovolníci ČČK, aby zde na celorepublikovém slavnostním zasedání pořádaném u příležitosti Světového dne Červeného kříže 2005 převzali Poděkování za dlouholetou obětavou práci ve prospěch všech potřebných spoluobčanů. Letos

byli také přizváni zástupci významných sponzorů a s Českým červeným křížem spolupracujících firem, organizací a institucí.

I v letošním roce převzal záštitu nad tímto slavnostním setkáním předseda Senátu Parlamentu ČR - poprvé to byl **MUDr. Přemysl Sobotka**, který jeho

účastníky i osobně pozdravil. Setkání řídila již tradičně vedoucí úseku vnitřních vztahů Úřadu Českého červeného kříže **Helena Jůzlová**, slavnostní a pozdravné projevy přednesli čestná prezidentka ČČK **Viktorie**

Špidlová a první viceprezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.**, kteří také spolu s prezidentem Českého červeného kříže **MUDr. Zdenko Vlčkem, CSc.** a ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou** ocenění předávali.

Již potřetí bylo při této slavnostní příležitosti předáváno nejvyšší vyznamenání Českého červeného kříže - **Medaile Alice Masarykové**. Převzalo ji za svou celoživotní práci v Československém a Českém červeném kříži pět zasloužilých členů a spolupracovníků ČČK: **MUDr. Bedřich Grünwald** (OS ČČK Ostrava), **Marie Jedovnická** z OS ČČK Uherské Hradiště, **Olga Jurková** (OS ČČK Kutná Hora), **JUDr. Antonín Šum** z Prahy (poslední osobní tajemník Jana Masaryka a spolupracovník dr. Alice Masarykové) a **MUDr. Vladimír Valta** z OS ČČK Litoměřice. I těchto pět nových laureátů Vám v tomto a příštím čísle Novin Červeného kříže představíme podrobněji.

O hodnotný kulturní program se postarala svou recitací známá pražská herečka **Nina Divíšková** a již tradičně také **Dětský pěvecký soubor Klíček z Chrudimi**. Při závěrečném malém obědovém setkání účastníci slavnostního setkání živě besedovali a vzpomínali a také se navzájem ujišťovali o tom, co všechno ještě chtějí stihnout a udělat pro druhé v barvách organizace, které zasvětili celý svůj život - v Červeném kříži.

Mgr. Josef Švejnoha

ZDENĚK TROŠKA A ČERVENÝ KŘÍŽ

Zdeněk Troška se právem řadí k našim nejznámějším filmovým a divadelním režisérům. Diváčkou oblibu si už před lety získal nezaměnitelným zpracováním filmové trilogie „**Slunce, seno a ...**“. Jeho filmové pohádky, jako například ta o **Létajícím ševci**, se k radosti malých i velkých, se železnou pravidelností vracejí na plátna kin a televizní obrazovky a dávno se samy zařadily do zlatého fondu české kinematografie. Pomyslné místo na slunci si vydobyla i poněkud kontroverzní řada „**Kameňáků**“... Umělecké kvality nedávno předvedl i v Národním divadle, které s úspěchem uvádí v jeho nastudování Dvořákovu operu „**Rusalka**“.

Právě po její premiéře jsme pana Trošku navštívili, abychom ho požádali o následující rozhovor.

Redakce Novin ČK: „Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříži?“

Zdeněk Troška: „Čachtická paní, na jejíž zpracování se chystám celých dvacet let. Do roku 1989 nemohla vzniknout, protože nebyla ve Svazu žen ani v tehdejší Československém červeném kříži. Prostě neuměla hospodařit s krví... (Smích) Omlouvám se za tu trochu legrace.

K Červenému kříži mě přiblížila moje matka (ve filmu „Slunce, seno a pár facek“ si zahrála v epizodní roli paní doktorovou - pozn.

redakce), která do jeho řad vstoupila co by zdravotní sestřička. Nesměla chybět na žádné společenské akci u nás v Hošticích. Jako dneska ji tam vidím stát - v uniformě dobrovolné sestry s páskou s červeným křížem na ruce a zdravotnickou brašnou přes rameno. Při hasičských závodech ošetřovala odřená kolena, vymknuté kotníky a boule na hlavách. A těch kurzů první pomoci co připravila. Občas mě brávala s sebou. Když se dneska na to dívám, absolvoval jsem díky tomu hned několik zdravotnických školení...

Na rozdíl od mámy, jsem nikdy aktivně v Červeném kříži nepracoval. Po těžkém onemocnění v dětství jsem nemohl ani darovat krev jako ona. A tak snad právě proto se v posledních letech alespoň snažím být při organizování mimořádných bezpříspěvkových odběrů. Konají se tak dvakrát až třikrát do roka v Thomayerově nebo Vinohradské nemocnici v Praze a já jsem nad nimi převzal patronát. Vidím tady svou roli především v šíření osvěty a v propagaci samotného dárcovství krve v médiích.

I když nejsme členem Červeného kříže, který má u nás v bezpříspěvkovém dárcovství krve prvenství, máme v tomto ohledu přeci jenom něco společného!?”

Text a foto: Otto Lokaj

JUDr. Jiří Procházka
ředitel Úřadu ČČK

O TOM, CO DÁL

Mám trochu nevděčnou úlohu, protože tento úvodník píše ještě před Shromážděním delegátů Českého červeného kříže, ale tyto noviny budete číst až po jeho jednání. Navíc mám obavu, abych se stále neopakoval. Ale pravdou je, že naše úkoly i problémy známe již nyní a někdy a zvláště někomu se musí i zjevná fakta opakovat neustále.

Základní materiály o výsledcích a o dalších úkolech Českého červeného kříže byly projednány nejprve na Komorách ČČK, kde

byly doporučeny k projednání a schválení na jednání SD ČČK. Když čtete tyto řádky, máme již i po jednání SD ČČK a máme zvoleny nové orgány ČČK.

Český červený kříž v uplynulém roce dosáhl velmi dobrých výsledků; jako úspěšně lze hodnotit i celkový výsledek i celé uplynulé volební období. Pokud vezmeme v úvahu i složitě a stále se měnící podmínky, ve kterých pracujeme, mohli bychom být více než spokojeni.

Podávalo se nám vyrovnat ztrátový rozpočet ČČK v roce 2004 a byl přijat vyrovnaný rozpočet i pro rok 2005.

Dokončili jsme realizaci povodňových projektů v hodnotě 332 milionů Kč při odstraňování následků povodní 2002, sice při vynaložení mimořádného úsilí, ale bez mimořádných negativních událostí.

Dokončili jsme realizaci mezinárodních humanitárních pomoci v Bosně, Iráku a Srbsku - Bělehradě, které nám svým usnesením svěřila vláda České republiky a poskytli pomoc dalším postiženým zemím v celkové hodnotě více než 80 milionů Kč. Jednalo se o pomoc organizovanou a efektivní.

Dokončili jsme a uvedli do provozu 3. dům ČČK pro seniory, který bude námi provozován, tentokrát v Praze u obory Hvězda. Celkově máme tedy nové domy v minimální hodnotě cca 120 milionů Kč. To uvádím hlavně pro ty, kteří kdysi nemohli pochopit, že je lépe postavit nové než opravovat staré domy.

Důležité je, že i oblastní spolky v Mladé Boleslavi, Českých Budějovicích, Kladně, Jičíně a Opavě v tomto období vybudovaly nová zařízení na evropské úrovni, která budou sloužit jako základ jejich činnosti.

Máme stabilní a perspektivní program pro práci ČČK včetně odborné a technické pomoci pro jeho realizaci, Především pro výuku první pomoci, ale i přípravy na katastrofy, pomoc seniorům, BDK, šíření humanitárního

práva. Díky tomu i dotace na základní programy neklesají, naopak se je daří i navýšit.

Sám tento výčet není úplný a hlavně vůbec nevyjadřuje úsilí a práci konkrétních lidí, kteří se o tyto výsledky zasloužili. Všem patří poděkování.

Máme vážnost a důvěru u našich partnerů, u části veřejnosti, máme i slušnou podporu některých státních institucí. Ústřední masmediální prostředky, pokud nám nemohou uškodit, tak nepochvávají a neinformují.

A tady se již blíží k problémům. Na dobrých výsledcích se nepodílejí všichni, dokonce ani většina. Některé OS ČČK neplní ani základní povinnosti podle Stanov, neplní ani Minimální program, většina přežívá. Stále ubývá akceschopná členská základna a tudíž i místní skupiny ČČK. Pak se přes veškeré investice a vloženou práci nedaří na celém území zajistit realizaci našich základních programů, natož rozvoj dalších činností. Přetrvává naše vysoká závislost na získaných dotacích a tím i ekonomická nejistota. Nejsme schopni se výrazně prosadit v ústředních sdělovacích prostředcích. Problémů je více, ale tyto jsou hlavní.

Musím již poněkolkáté konstatovat, že vše je v lidech, v jejich schopnostech, vůli, pracovitosti, schopnosti řídit a vést a k tomu všemu ještě mít nápady, které lze úspěšně realizovat. A také nést za to vše odpovědnost. Jsem rád, že ubylo neefektivních, zlých kritiků, mrzí mne ale, že je málo výrazných vůdčích osobností. Musíme je hledat a dobře s nimi pracovat.

Dále musíme zastavit pokles členů ČČK a MS ČČK, novelizovat a uvést do života metodické materiály pro činnost MS ČČK, zajistit plnění základních programů na celém území státu. Důsledně vyhodnotit úroveň OS ČČK a při přechodu na krajské uspořádání se nekompromisně rozloučit s těmi neschopnými plnit základní povinnosti a program. Společně se zamyslet nad další činností naší Mládeže ČČK. Pokusit se najít cesty, jak se vrátit s aktivitami ČČK na většinu základních, středních a vysokých škol. Snižovat postupně dosavadní vysokou závislost ČČK na státních dotacích zvyšováním vlastních příjmů z vlastní činnosti. Zaměřit se na důsledné získávání grantů EU, ale také grantů krajských a městských. Systematicky vytvářet pozitivní image ČČK, zejména v celostátních sdělovacích prostředcích. Dále rozvíjet spolupráci s našimi zahraničními partnery.

S výčtem toho a co dále bychom mohli ještě pokračovat. Proč ale. Důležité je, abychom si nehráli hru na jako, ale abychom opravdu všichni poctivě pracovali, plnili to, co jsme si předsevzali a přitom táhli za jeden provaz. Děkuji vám všem za dosavadní přízeň a spolupráci a přeji vám i nově zvolenému vedení ČČK mnoho sil a úspěchů.

JUDr. Jiří Procházka, ředitel Úřadu ČČK

ZAHRAŇIČNÍ AKTIVITY ČČK

DELEGACE ČČK NA SLOVENSKU

Ve dnech 4. - 6. 5. 2005 navštívili prezident ČČK MUDr. Zdenko Vlk, CSC, a ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka Slovensko. Zúčastnili se zde celorepublikového vyvrcholení oslav Světového dne Červeného kříže, přijetí u slovenského prezidenta Ivana Gašparoviče a vedli rovněž jednání o rozvoji další spolupráce s představiteli Slovenského ČK.

JEDNÁNÍ V ITÁLII

Úřad ČČK se zapojil do projektu Evropské unie Human Stap zaměřeného na pomoc žadatelům o azyl v ČR. Hlavním koordinátorem tohoto projektu je Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy v Praze. Protože dalším partnerem projektu je konsorcium z Itálie, uskutečnila se ve dnech 7. - 12. 4. 2005 koordinační porada účastníků projektu v italské Bologni. ČČK na ní zastupoval pracovník úseku odborných činností Úřadu ČČK Ing. Václav Černý.

HESENSKÝ ČK V PRAZE

Ve druhé polovině dubna 2005 se v Praze konala několikadenní výjezdní porada zemských funkcionářů a ředitelů regionálních spolků Hessenského ČK. Dne 21. 4. 2005 se jejich jednání aktivně zúčastnili ředitel

Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka, vedoucí úseků Úřadu ČČK Mgr. Josef Švejnoha a RNDr. Josef Konečný a vybraných 8 ředitelů a ředitelů Úřadů OS ČČK, aby je seznámili s programy ČČK.

Dne 23. 4. 2005 se na Úřadu ČČK

uskutečnila zdařilá beseda dobrovolníků z obou organizací zaměřená na výměnu zkušeností z práce Humanitárních jednotek ČK, Mládeže ČK, Vodní záchranné služby ČK, Horské služby a sociálních aktivit ČK.

ČČK NA PORADĚ V BAVORSKU

Ve dnech 20. - 21. 4. 2004 se pracovník úseku odborných činností Úřadu ČČK Ing. Václav Černý zúčastnil na pozvání Bavorského ČK porady v Mnichově, která byla zaměřena na možnou spolupráci Bavorského ČK a ČČK v budoucích společných projektech podávaných na Evropskou unii.

Lékař říká pacientce: „Drahá paní, připravte se na nejhorší“. - „Vy opravdu myslíte, pane doktore, že se manžel ještě uzdraví?“

ZPRÁVY Z ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 20. 5. 2005

Odstupující Výkonná rada ČČK se sešla na svém 25. zasedání naposledy v uplynulém 4-letém období v Pardubicích v předvečer jednání volebního Shromáždění delegátů ČČK. Na tomto svém zasedání vzala na vědomí informace o dubnových jednáních České a Moravskoslezské komory ČČK, schválila odklad splátek půjčky OS ČČK Pelhřimov, změnu smlouvy o předání budovy OS ČČK Prostějov a dále se téměř výhradně zabývala projednáváním přípravy tohoto volebního Shromáždění delegátů ČČK (návrhy kandidátek do Výkonné rady ČČK a Dozorčí rady ČČK, návrhy na složení jednotlivých komisí SD ČČK, návrhy na řízení jednotlivých částí jednání SD ČČK, aj.).

NOVÉ PUBLIKACE ČČK

V posledních týdnech vydal Úřad ČČK další nové ediční tituly:

- Výroční zprávu ČČK za rok 2004
- Ženevské úmluvy a Dodatkové protokoly (RNDr. Marek Jukl, Ph. D.) - 2. doplněné vydání
- Spisový a Podpisový řád ČČK

ZLATÉ KŘÍŽE PRO MNOHONÁSOBNÉ BDK

V pražském hotelu Pyramida byly dne 30. dubna 2005 na slavnostním setkání předány 78 mnohonásobným bezpříspěvkovým dárcům krve z českých krajů Zlaté kříže 2. třídy (za 120 bezplatných odběrů krve) a 1. třídy (za 160 odběrů krve).

Nejvyšší vyznamenání ČČK pro BDK předávali a ve svých vystoupeních vysoce ocenili první viceprezident ČČK RNDr. Marek Jukl, Ph. D., členka Rady Zastupitelstva Hlavního města Prahy Hana Halová, zástupce ředitele odboru Ministerstva zdravotnictví ČR PhDr. Václav Filec, primářka oddělení hematologie a krevní transfúze Thomayerovy nemocnice v Praze MUDr. Alena Hakenová a člen Výkonné rady ČČK Adolf Šťastný. Hodnotný kulturní program představovalo vystoupení dětského pěveckého souboru Klíček z Chrudimi.

Drákula navštíví zubního lékaře. Ten se ho ptá: „Přejete si ty zuby obrousit?“
- „Ne, naostřit!“

PIETNÍ AKT U HROBU MUDR. IVANA HÁLKA

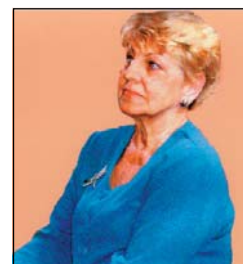
Dne 21. 4. 2005 se uskutečnil u příležitosti 60. výročí úmrtí MUDr. Ivana Hálka, blízkého spolupracovníka dr. Alice Masarykové a prvního předsedy ČSČK na Slovensku, pietní akt na Vinohradském hřbitově v Praze. Věvec k jeho hrobu položili velvyslanec Slovenské republiky v ČR Ladislav Ballek, předseda Společnosti Dr. Ivana Hálka MUDr. Juraj Szántó a vedoucí úseku vnitřních vztahů Úřadu ČČK Helena Jůzlová. Přítomna byla rovněž vnučka dr. Ivana Hálka, známá česká herečka Jana Štěpánková.

NOVÍ NOSITELÉ MEDAILE ALICE MASARYKOVÉ (1. část)

Olga JURKOVÁ (1937)

Členkou ČSČK je od roku 1964. Od roku 1978 vykonávala funkci zdravotnické tajemnice OV ČSČK v Kutné Hoře, od roku 1990 byla ředitelkou tamního Úřadu OS ČSČK. Aktivně se podílela na založení Domácí ošetrovatelské péče ČČK „Alice“ a zahajovala její činnost v Kutné Hoře za přítomnosti dr. Anny Masarykové, vnučky prezidenta T. G. Masaryka. V roce 1992 byla zvolena do předsednictva Asociace sester Domácí ošetrovatelské péče. Později byla členkou Oblastní výkonné rady ČČK v Kutné Hoře, jedno období i členkou Výkonné rady ČČK. Po dobu 15 let byla členkou sociální komise při Městském úřadu v Kutné Hoře. Aktivně pracuje i ve Svazu diabetiků, je externí učitelkou Střední odborné školy veřejnoprávní v Kutné Hoře - obor pečovatelská a péče o staré občany. Je nositelkou Ceny města Kutné Hory.

JUDr. Antonín SUM (1919)

Od roku 1947 byl osobním tajemníkem ministra zahraničních věcí Jana Masaryka. V roce 1949 byl zatčen, svědčil v procesu s Miladou Horákovou a byl odsouzen do vězení na 22 let. Byl vězněn 13 let až do roku 1962, pracoval i v uranových dolech. V roce 1968 byl zvolen starostou obnoveného Českého junáka, Svazu skautů a skautek, pracoval i v YMCA. Jako čestný předseda Sdružení Českého národního povstání působí v Českém svazu bojovníků za svobodu. Byl předsedou Společnosti Jana Masaryka i jedním z prvních členů Klubu Milady Horákové. Je autorem řady vzpomínkových a memoárových publikací o rodině Masarykových. Jeho otec JUDr. Antonín Sum st. byl místopředsedou ČSČK v období první republiky, rovněž JUDr. Antonín Sum ml. byl blízkým spolupracovníkem první předsedkyně ČSČK dr. Alice Masarykové. Nejvyšší vyznamenání ČČK obdržel dr. Sum za dlouholetý aktivní rozvoj spolupráce Společnosti Jana Masaryka a ČČK a za aktivní podíl na vzniku Medaile Alice Masarykové.

ÚSPĚŠNÉ CVIČENÍ IZS V PRAZE 9

Znamé výstaviště v Praze-Letňanech ožilo 28. dubna 2005 neobvyklým ruchem. **OS ČČK Praha 9** tu ve spolupráci s dalšími složkami Integrovaného záchranného systému (IZS) zorganizoval prověřovací cvičení.

Motivem cvičení byl výbuch plynu na nedalekém sídlišti v blízkosti základní školy. Po zásahu profesionálních složek IZS (hasiči, policie, zdravotnická záchranná služba) muselo dojít k evakuaci výbuchem těžce poškozeného domu. Byla zaktivována Humanitární jednotka (HJ) ČČK, která v prostorách jedné výstavní haly zajistila pro evakuované náhradní ubytování, stravování, sociální i zdravotnickou pomoc. Milým zpestřením bylo rozlišení jednotlivých družstev HJ ČČK barvou triček (červenou, bílou, modrou, zelenou a žlutou). Na cvičení spolupracovala jednotka Německého ČK z Hessenska pod vedením **Wenera Koča** a také Policie ČR.

Cvičení prokázalo dobrou přípravu obou jednotek. Jeho doprovodnou součástí byla také ukázka činnosti Hasičského záchranného sboru a Svazu záchranných brigád kynologů ČR.

Na závěr cvičení předal starosta městské části Praha 18 **Josef Dobrý** společně s ředitelem Úřadu ČČK v Praze **JUDr. Jiřím Procházkou** české i německé jednotce pamětní poháry.

AKTIVNÍ MS ČČK NA ZLÍNSKU

Z ročních výkazů o činnosti MS ČČK na Zlínsku jsem vyčetla, že mnoho našich místních skupin pracuje výborně a pečlivě.

Mezi nejaktivnější patří např. **MS ČČK Bylnice** a její předsedkyně sestra **Květa Štrapinová**. Kromě toho, že proškolily ve spolupráci s brumovskou ZŠ každoročně 88 mladých zdravotníků, tak se v MS ČČK zapojují do sbírky poštovních známek pro malomocné a iniciovali pletení vrchních obzů pro leprostanice v Indii a Tanzánii. Pro akci Dětského fondu UNICEF „Ušij panenku“ ušila a na vydražení do Prahy zaslala panenku členka této MS ČČK sestra **Jaroslava Fojtková**. Patří jim podě-

kování za to, že pomáhají těm, kdo pomoc potřebují, i za hranicemi ČR.

Z dalších uvedu **MS ČČK Lukov**, kde mimo vzornou přípravu mladých zdravotníků, kteří často reprezentují náš OS ČČK v krajských a republikových soutěžích, pořádají každoročně úspěšný a v okrese věhlasný Maškarní ples.

Další kdo si zaslouží pozornost a poděkování je **MS ČČK Valašské Klobouky**, kde se rovněž věnují výchově mladé generace, ale stíhají i založení Humanitární jednotky ČČK a v úzké spolupráci s městským úřadem jsou připraveni pomáhat všem potřebným v případě mimořádných událostí. Svou připravenost dokázali při cvičení IZS v květnu 2004.

Anna Vařáková, ředitelka Úřadu OS ČČK Zlín

TRADIČNĚ DOBRÁ PRÁCE ČČK V UHŘÍNĚVSI

V Uhříněvsi dobře funguje spolupráce ČČK s radnicí. Ostatně pan starosta **Coller** je členem MS ČČK a pravidelným návštěvníkem jejich akcí. Zájem občanů vzbudí každoroční oslava Dne matek, Dne dětí i předvánoční posezení a řada dalších akcí. Samozřejmě tu naplňují základní úkoly ČČK: výuku první pomoci, bezpříspěvkové dárcovství krve, ba i darování kostní dřeně, individuální pomoc spoluobčanům, sběr šatstva, aj.

Už několik let organizují ve spolupráci s místním úřadem Květinový den Ligy proti rakovině - za 4 roky vynesla sbírka v obci **103.165,- Kč**. Na statistiku si zde potrpí - mají v MS ČČK **241** členů, z čehož jen 21 mužů. Nejstaršímu členovi je 94 let, nejmladší členka 28 let.

MS ČČK si předsevzala, že bude nabízet kulturu a společenské akce i těm, kteří za nimi do centra Prahy už nemohou dojet. Např. loni sem přijala pozvání známá herečka paní **Květa Fialová** a velmi často vystupuje i paní **Nada Šormová**.

Hostem hodnotící schůze byla i **Stanislava Droženová**, bývalá ředitelka OS ČČK Praha 10+Benešov a nyní členka Výkonné rady ČČK, která v současné době pracuje jako vedoucí Klubu seniorů při Domu s pečovatelskou službou v Uhříněvsi, kde organizuje třikrát týdně přednášky, cvičení a další programy. Přítomně jsem na jejich žádost seznámil se začátky mezinárodního hnutí ČK po bitvě u Solferina a s ošetrovatelskou pomocí Florence Nightingalové za Krymské války. Zdejší oblíbený lékař a pravidelný návštěvník valných hromad ČČK **MUDr. Hofta** uklidňoval majitele nových tonometrů, že jejich měření se nemusí shodovat s výsledky měření, které v ordinaci udává klasický přístroj. Schůze zvolila na další 4 roky osvědčený 7-členný výbor MS ČČK. A životní jubilanťáci si domů odnášeli v ruce kytičku.

Jaroslav Poustka

NÁVŠTĚVA BAVORSKÉ MLÁDEŽE ČERVENÉHO KŘÍŽE

Dne 17. dubna 2005 jsme v naší klubovně uvítali výpravu Bavorské mládeže Červeného kříže z Mnichova. Byli na poznávacím zájezdu v Praze a po prohlídce města měli zájem poznat něco z činnosti českých skupin Mládeže Červeného kříže.

Ze začátku jsme se báli, jak se k nám do klubovny vejde všech 27 mládežníků, kteří přijeli do Prahy, ale nakonec jsme všechno zvládli. Velice se zajímali o činnost naší skupiny a celé Mládeže ČČK. Společně jsme prolistovali kroniky a fotoalba z našich akcí. Zaujalo je velké množství praxe k výuce první pomoci, která je vidět na fotografiích, a která není v takové míře v Německu obvyklá. „Vy máte všude tolik krve,“ obdivovali naše maskování poranění. Ti nejmladší si jej také hned vyzkoušeli na vlastní kůži a nechali si namaskovat řeznou ránu nebo otevřenou zlomeninu. Starší si se zájmem prohlédli naši klubovnu a výukové materiály a pomůcky.

Jazykové bariéry padly velice brzy a kde se nedostávala slovíčka, pomohli jsme si rukama nohama. Vyměnili jsme si spoustu poznatků a zážitků z akcí a po společné fotografii jsme se rozloučili. Doufám, že v budoucnu jim jejich návštěvu budeme moci oplatit a podíváme se k nim do Mnichova.

Eva Bernatová, Mládež ČČK Praha 1 a 13

DOBRÁ PREZENTACE ČČK V PARDUBICKÉM KRAJI

Aktivní **OS ČČK Chrudim** získal na rok 2005 grant v rámci programu „Zdraví 21“ od Krajského úřadu Pardubického kraje na svůj výukový program první pomoci pro širokou veřejnost nazvaný „Umím zachránit život“.

Dne 28. dubna 2005 jej ředitelka Úřadu OS ČČK Chrudim **Anna Altrichterová** moderním způsobem s využitím dataprojektoru úspěšně prezentovala na 1. přehlídce vybraných úspěšně realizovaných projektů zdravotní politiky Pardubického kraje, zaměřených na podporu zdraví a výchovu ke zdraví. Diváky a pozorné posluchače na této přehlídce, v níž dominovala občanská sdružení z okresu Chrudim, tvořili zástupci měst a obcí, příspěvkových a neziskových organizací, občanských a zájmových sdružení z Pardubického kraje. Mezi pozorovateli z Českého červeného kříže zasedl i ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**.

V ordinaci. „Máte problémy s alkoholem,“ ptá se lékař pana Svobody. - „Já ne, ale moje žena.“ - „Vaše žena?“ - „Ano, vždycky když přijdu domů opilý, dostane záchvat“.

PROF. MUDR. PAVEL KLENER, DRSC.

Naše pozvání k rozhovoru tentokrát přijal významný český onkolog a hematolog **Prof. MUDr. Pavel Klenar, DrSc.**, přednosta I. interní kliniky VFN v Praze, prorektor Univerzity Karlovy, ředitel Ústavu hematologie a krevní transfúze v Praze, autor 13 monografií a 256 sdělení v odborných časopisech, prezident a generální sekretář řady mezinárodních kongresů a konferencí, člen několika zahraničních vědeckých společností, držitel řady vyznamenání a ocenění (mj. Medaile prezidenta republiky za zásluhy o stát v oblasti vědy, Ceny ministra školství za vědu, zlaté medaile Univerzity Karlovy, Medaile T. G. Masaryka, aj.). Ochoťně odpověděl na naše čtyři tradiční otázky:

Otázka: Pane profesore, můžete se nám trochu představit?

Odpověď: Narodil jsem se v roce 1937 v Bratislavě. Fakultu všeobecného lékařství jsem vystudoval na Univerzitě Karlově v Praze. Svou lékařskou praxi jsem zahájil na chirurgickém oddělení v Roudnici nad Labem a po základní vojenské službě jsem nastoupil jako sekundární lékař na II. interní klinice Fakultní nemocnice v Praze, kde jsem pracoval až do roku 1988. V roce 1982 jsem byl jmenován docentem, o šest let později profesorem vnitřního lékařství. Dva roky jsem pracoval ve funkci přednosta Onkologické kliniky a od roku 1990 jsem přednostou I. interní kliniky VFN v Praze. Od roku 1994 zastávám funkci prorektora Univerzity Karlovy v Praze pro vědu. V letech 1989-1990 jsem zastával funkci ministra zdravotnictví a sociálních věcí a v letech 1990-1992 jsem si vyzkoušel i roli poslance České národní rady za Občanské fórum. Poslední tři roky vykonávám funkci ředitele Ústavu hematologie a krevní transfúze a jsem také vedoucím Katedry klinické onkologie Institutu pro další vzdělávání lékařů.

Otázka: Co považujete ve své současné práci za největší úspěch?

Odpověď: Jsem velmi rád, že se mi podařilo získat finanční prostředky na přestavbu ambulancí právě Ústavu hematologie a krevní transfúze, což výrazně přispěje ke zlepšení pracovních podmínek na tomto významném vědeckém pracovišti. Z titulu své funkce prorektora UK jsem editorem všech publikací nakladatelství Karolinum a upřímně se raduji z toho, že jím vydávané publikace byly celkem čtyřikrát oceněny jako Nejkrás-

nější kniha roku. Mám radost také z toho, že mohu připravovat již třetí vydání publikace Vnitřní lékařství.

Otázka: A s jakými největšími problémy se při výkonu řady svých odpovědných funkcí potýkáte?

Odpověď: V první řadě zápolím s nedostatkem času, abych stíhal vše, co musím a potřebuji. Lituji řady ztracených hodin na někdy neiměrně dlouhých poradách a zasedáních. Vadí mi komplikovaná legislativa, nárůst byrokracie a mnohdy zbytečné administrativy v medicíně, což nám bere čas z péče o pacienty. Občas se i zlobím na některé nezodpovědné novináře, kteří matou pacienty mnohdy předčasnými informacemi o nových zázračných, často ještě neověřených a nezavedených lécích, jichž se poté oni na nás lékařích dožadují.

Otázka: Pane profesore, jaký je Váš vztah k aktivitám Českého červeného kříže, co je Vám z jeho činností nejbližší?

Odpověď: Červený kříž znám od dětství, protože již jako malý skautík jsem byl členem hlídky Červeného kříže. Řadu let jsem byl členem ČSČK a když jsem vykonával funkci ministra zdravotnictví, opakovaně jsem s představiteli ČSČK jednal na jeho ústředí v Thunovské ulici v Praze (nyní jsem zde byl naposledy před třemi měsíci na odborné konferenci k 60. výročí úmrtí MUDr. Ivana Hála). Nemohu zapomenout ani na bezpříspěvkové dárce krve, se kterými přicházím jako ředitel Ústavu hematologie a krevní transfúze často do kontaktu. Právě v současné době zde připravujeme do tisku malou brožurku o dárcovství krve. Vzpomínám si na to, jak jsem jako poslanec ČNR zorganizoval pro poslance odběr krve, ale nesetkal se s příliš velkým ohlasem; přišlo jich málo. Práce Českého červeného kříže si vážím a považuji ji za užitečnou a velmi potřebnou zejména v oblasti zdravotnické osvěty.

Rozhovor uskutečnil: Mgr. Josef Švejnoha

POSLEDNÍM POVODŇOVÝM PROJEKTEM BYLA SLATINA

Jak titulky článku naznačuje, posledním povodňovým projektem, který ČČK dokončil v rámci renovace povodní z roku 2002 poškozených území a pomoci postiženým občanům, je projekt ve Slatině pod Hazmburkem.

Dne 14. května 2005 tak byla definitivně zakončena celá dlouhá série 88 povodňových projektů ČČK v celkové hodnotě téměř 332 milionů Kč.

ČČK spolupracoval na realizaci renovačních povodňových projektů nejen s naším již tradičním partnerem - Německým ČK, ale nově byla rozvíjena spolupráce také se Švýcarským ČK. Bezpochyby k tomu přispěly i kladné reference NČK na již realizované povodňové projekty ČČK.

Ve Slatině šlo opět o tzv. přesídlovací projekt, kdy rodiny, které v domcích již dnes bydlí, pochází z různých oblastí postižených povodní. Tyto rodiny i více než dva roky po povodních dosud žily v provizorních podmínkách na ubytovnách, v obytných buňkách, zahradním domku, apod. Díky této vpravdě evropské spolupráci má dnes 16 rodin k dispozici útulný do-

mek, který byl předán do vlastnictví obce a ubytované rodiny patří nájem.

Obec Slatina poskytla pro výstavbu domků velký pozemek a prostřednictvím organizace Člověk v tísni zajistila výběr rodin, které byly v roce 2002 nejvíce postiženy povodní. O financování se postaraly uvedené společnosti ČK a zejména dárcovská organizace **Glückschette**, která věnovala nejvíce finančních prostředků. Český červený kříž si kromě spolufinancování vzal na starosti i přípravu a zajištění samotné výstavby.

Pro mnohé bude jistě překvapením, že ve Švýcarsku - demokratické zemi a kolébce Červeného kříže - nemůže sám Červený kříž vyhlásit a organizovat veřejnou finanční sbírku. Přesněji řečeno, nesmí ji organizovat nikdo - kromě jediné nevládní organizace se složitým německým názvem Glückschette (franc. Chaine du bonheur, česky Řetěz štěstí).

Jenom tato organizace má zákonné právo pořádat při různých katastrofách veřejnou finanční sbírku a shromažďovat finanční prostředky od jednotlivců i organizací. Všechny humanitární organizace působící na území Švýcarska - včetně Švýcarského ČK, Charity a dalších - musí své žádosti o finanční podporu vlastních projektů předkládat Glückschette, kde jsou ve složitém procesu hodnoceny asi padesátčlennou komisí, kde jsou zastoupeny jak humanitární organizace, tak nezávislí odborníci.

O kvalitě projektů předkládaných Glückschette ČČK svědčí mj. i to, že všechny byly schváleny a všechny se realizovaly, což rozhodně není obvyklé u všech humanitárních organizací.

ČČK spolupracoval s Glückschette a Švýcarským ČK již na pěti povodňových projektech. Posledním společným a vpravdě mezinárodním evropským projektem je právě výstavba 16 povodňových dom-

ků v obci Slatina pod Hazmburkem v okrese Litoměřice. Evropským projektem je myšleno to, že se na něm podílel ČČK, Švýcarský ČK, organizace Glückschette, Německý ČK - centrála Berlín, Německý ČK - Hamburk a obec Slatina. Jejich spolupráci připomíná i pamětní deska a informační tabule, umístěné poblíž turistického altánku této „evropské“ ulice.

Po roce usilovné práce je výsledkem celkem 16 rodinných domků s byty 2 + 1 o výměře přes 70 m² s prostornými koupelnami a vybavenými kuchyněmi na vlastních pozemcích, které tvoří novou dominantu obce již z dálky při pohledu na hrad Hazmburk viditelnou. Domky tvoří jakousi ulici, která je sice výsledkem nekompromisního zamítnutí původní dispozice památkáři, ale jako kouzlo nechtěného tvoří nepřehlédnutelnou část obce, kterou každý návštěvník jdoucí ze Slatiny na hrad Hazmburk musí projít.

Slavnostního otevření tohoto komplexu 16 domků pro postižené povodní z roku 2002 v obci Slatina pod Hazmburkem se dne 14. května 2005 zúčastnil hejtman Ústeckého kraje **Jiří Šulc**, vedoucí odd. mezinárodní spolupráce organizace Glückschette **Lars Büchler**, zástupce Švýcarského ČK **Antoine Weber**, zástupce Německého ČK **Frank Joerres**, delegát Švýcarského ČK v ČR **Roland Albert** a další hosté. Jako zvláště milého a důležitého hosta přivítal starosta obce Slatina **Josef Škobis** ředitele Úřadu ČČK **JUDr. Jiřího Procházkou**. Po projevech, slavnostním přestřižení pásky a přípitku šampaňským si všichni přítomní hosté prohlédli nové domky, několik z právě nastěhovaných rodin navštívili a prošli se novou „evropskou“ ulicí ve Slatině pod Hazmburkem.

*RNDr. Josef Konečný,
vedoucí povodňových projektů ČČK*

„Moc ráda bych věděla,“ říká paní Novotná ženskému lékaři, „v jaké poloze budu rodit?“ - „Ve stejné, jako jste počala.“ - „To snad ne. Přece si nemyslíte, že budu rodit na kajaku.“

ÁZERBAJDŽÁNSKÝ ČERVENÝ PŮLMĚSÍC

Ázerbajdžánský ČP byl založen v roce 1920 z iniciativy zástupce ministra obrany. V letech 1923 - 1991 byl součástí národní společnosti ČK a ČP Sovětského svazu. Jako samostatná národní společnost byl uznán až v roce 1994.

Mezi jeho hlavní aktivity patří **připravenost na katastrofy**. V jejím rámci pravidelně školí své členy, dobrovolníky i širokou veřejnost. Osvědčilo se to při zemětřesení v Baku v roce 2000 i při povodních v jižní části země o dva roky později.

Činnost **pátrací služby**, ale i šíření mezinárodního humanitárního práva a základních principů Hnutí ČK a ČP podporuje finančně i meto-

dicky Mezinárodní výbor ČK. Pátrací služba stále ještě pátrá po osobách zmizelých ve druhé světové válce a v dobách Stalinovy diktatury v SSSR, ale i po osobách, které se pohřešují v důsledku přírodních katastrof.

Projekty **zdravotní péče** se soustřeďují v posledních letech zejména na zdravotní výchovu a osvětu v komunitách přistěhovalců a uprchlíků. Hrozila zde nákaza malárie a jiných onemocnění, které pomohl zabránit Ázerbajdžánský ČP za pomoci Španělského ČK. Nyní se zaměřují zejména na semináře a školení v rámci prevence AIDS a tuberkulózy především v uprchlických

táborech, ale i na školách. Do těchto programů se aktivně zapojuje i mládež Ázerbajdžánského ČP.

Tato národní společnost ČP je velmi aktivní také **ve výuce první pomoci**. Po celé zemi provozuje několik výukových center, kde školí jak své členy, tak širokou veřejnost. Kurzy pro veřejnost jsou placené a tvoří jeden z jejich zdrojů příjmů. Absolventi kurzů pak pomáhají při zajišťování dobrovolných zdravotnických služeb na velkých koncertech a sportovních akcích, ale i při krizových situacích.

Linda Sochorová,
zahraniční úsek Úřadu ČČK

VÝROČÍ ČÍSLA - ČEŠTÍ LÉKAŘI

JAROSLAV HLAVA (7. 5. 1855 - 31. 10. 1924)

Významný český patologický anatom se narodil v Dolních Kralovicích. Vystudoval lékařskou fakultu v Praze a od roku 1879 zde pracoval jako asistent v patologicko-anatomickém ústavu. V roce 1883 získal hodnost docenta a byl pověřen ve svých 28 letech vedením patologicko-anatomického ústavu, o rok později byl jmenován mimořádným a v roce 1887 řádným profesorem patologické anatomie (byl nejmladším členem profesorského sboru).

Kromě patologické anatomie se zabýval také bakteriologií. Těmto dvěma oborům je také věnována většina z jeho 113 vědeckých prací - nejvíce oceňovány jsou jeho studie o skvrnitém tyfu, úplavici, spalničkách a žluté atrofii jater, zabýval se i problematikou rakoviny. Vybudoval patologicko-anatomický ústav a soudně lékařský ústav, které dnes nesou jeho jméno. Je považován za spoluvůdce českého zdravotnického školství a organizátora veřejné zdravotnické služby, je spoluzakladatelem Sborníku lékařského.

V roce 1908 byl vyznamenán titulem dvorního rady. Měl velký zájem o umění, zejména o hudbu, řadu let stál v čele Společnosti Národního divadla, podporoval Spolek českých mediků. Po vzniku Československa byl předsedou Státní zdravotní rady a zástupcem ČSR v mezinárodním úřadu pro vědecké zdravotnictví v Paříži. V letech 1891, 1897, 1903 a 1912 byl děkanem pražské lékařské fakulty, v letech 1905-1908 pak rektorem Univerzity Karlovy v Praze.

Zemřel v roce 1924 v Praze. Letos si připomínáme, že uplynulo 150 let od jeho narození.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

KOČÁREK

Dětský kočárek, jak již název napovídá, je zdobnějším kočárem a první kočárky byly i jejich zmenšenou podobou. Měly tři nebo čtyři loukotová kola, konstrukce byla odpružená závěsem v kožených třmenech, navrchu byl jakýsi malý trůn. Oj kočárového vozu se proměnila v tzv. strkuli (dnešní držadlo). První modely, nazývané princešky, byly ve městech (na venkově sloužily k přepravě dětí většinou trakař nebo žebříňák). Jméno konkrétního vynálezce kočárku není známo, ale je jim již více než 150 let (první kočárky se objevily v 1. polovině 19. st.).

První kočárky vyráběli košíkáři, koláři a kováři. Korba byla proutěná nebo dřevěná, bouda z textilu nebo „koženky“. Postupně přicházela různá vylepšení - počátkem 30. let 20. století se objevily sportovní modely kočárků, které byly na první pohled inspirované podobou dostavníků. Kočárky začaly jako vedlejší produkt vyrábět i některé známé automobilky. Začaly se objevovat slídová okna, sklápěcí střechy, zmenšující se kola s blatníky, ozdobné lišty na bocích. Mezi materiály se začaly kromě kovu objevovat také plasty. Velmi brzy se na trh dostaly také kočárky pro panenky a loutky.

V 80. letech 20. století přišel úložný prostor pod korbu kočárku, který z něj učinil pojízdnou nákupní tašku. Novinkou byl také skládací křížový podvozek (tím se složené kočárky vešly do automobilů) a také korba zaměnitelná se sedačkou. Pak již přišel model zvaný „golfové hole“, ideální pro transport veřejnými dopravními prostředky.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

JAK SPRÁVNĚ ZDRAVIT

- při pozdravu i podávání ruky se na zdraveného díváme. Při podávání ruky není vhodné mít druhou ruku v kapse. Ruku podáváme pevně a krátce; mdlé nebo příliš silné stisknutí působí nezdvořile
- zdravít můžeme jak slovně (Dobrý den, Ahoj), tak neverbálně (pokynutím hlavy nebo ruky v případě, že zdravíme někoho na dálku nebo když je v rozhovoru s jinou osobou)
- dalším způsobem pozdravu bývá polibek na tvář nebo políbení ruky dámě. Muž však ženě ruku doopravdy nelíbá, pouze polibek naznačuje
- platí obecné pravidlo: první zdraví ten, kdo vstupuje do místnosti, muž ženu, mladší staršího, méně významný osobu významnější
- také zdravíme při vstupu do obchodu, do výtahu nebo čekárny; prakticky vždy, pokud někam vstupujeme
- zdravíme-li konkrétní osobu, nezapomínáme na skloňování jména (Dobrý den, pane Svobodo, nikoli pane Svoboda).

MISTROVSTVÍ REPUBLIKY JEDNOTLIVCŮ VZS ČČK V DISCIPLINÁCH ILS, RESCUE 2005

Ve dnech 29. 4. - 1. 5. 2005 proběhlo již 11. MR jednotlivců VZS ČČK v disciplinách ILS (Mezinárodní organizace vodní záchrany), které je zároveň pořádáno jako letos již VIII. ročník Memoriálu PaedDr. Mariana Filčáka. Mistrovství se konalo v Brně, pořádáním byla pověřena MS VZS ČČK Brno-město. Zúčastnilo se 34 žen a 50 mužů celkem z 9 MS VZS ČČK z celé ČR. Zúčastnili se i závodníci z Polska a Německa. Mezi významnými hosty soutěž sledovali mj. ředitel odboru bezpečnosti a krizového řízení Ministerstva zdravotnictví **Ing. Tomáš Ku-**

bínek, za Generální ředitelství HZS MV ČR mjr. **Ing. Luděk Prudil** a primátor Brna **PhDr. Richard Svoboda**.

Mistryní republiky se stala **Jana Veselá** z MS VZS ČČK Neratovice, v soutěži mužů obsadil první místo **Martin Kresta** z MS VZS ČČK Ostrava. V neděli na bazénu se uskutečnila podle nových disciplin převzatých z ILS e záchranná disciplína družstev zvaná SERC; v této soutěži zvítězilo družstvo **Ostrava A**.

Naše poděkování patří všem závodníkům, rozhodčím, sponzorům a v neposlední řadě pořada-

telům - všem členům **MS VZS ČČK Brno-město**, zejména však technické četě, která splnila svou nelehkou úlohu na výbornou. Všichni závodníci se již těší na Mistrovství republiky VZS ČČK v soutěži družstev a záchranných týmů, které se koná v červnu na přehradě Jesenice u Chebu.

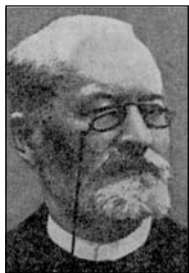
Jana Kargerová, generální sekretář VZS ČČK

„Pane doktore, poraďte mi, co mám dělat? Stát nemůžu, sedět nemůžu, ležet nemůžu“.
„A zkusel jste se pověsit?“

VÝROČÍ ČÍSLA – SVĚTOVÍ LÉKAŘI

CHARLES LOUIS ALPHONSE LAVERAN

(18. 6. 1845 - 18. 5. 1922)

Narodil se v Paříži v rodině vojenského lékaře. Dětství prožil v Alžírě, ale medicínu vystudoval na univerzitách v Paříži a ve Štrasburku. Nejprve pracoval jako lékař ve vojenské škole, ale po čtyřech letech odchází do Alžírsku zkoumat parazity, kteří vyvolávají malárii.

V roce 1888 zjistil v červených krvinkách člověka trpícího malárií přítomnost prvoka plasmodium a označil jej za původce této nemoci. Komáry jako přenosce zárodků malárie objevil až anglický lékař Ronald Ross. Oba také společně za své objevné práce v boji proti malárii získali Nobelovu cenu za medicínu a fyziologii, i když každý v jiném roce (Ross v roce 1902, Laveran v roce 1907). Jeho důkaz, že infekční nemoci nejsou vyvolávány pouze bakteriemi, patřícími do rostlinné říše, ale i jednobuněčnými živými organismy - prvoky - měl zásadní význam pro vědu a další rozvoj epidemiologie.

Laveran byl jmenován v roce 1884 profesorem vojenské hygieny a klinické medicíny ve Vall de Grace, působil jako ředitel vojenské nemocnice v Nantes a později jako ředitel slavného Pasteurova ústavu v Paříži. Byl členem Francouzské akademie věd a Francouzské lékařské akademie.

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

CARY T. GRAYSON

(11. 10. 1878 - 15. 2. 1938)

V pořadí třetí předseda Ligy společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce (po Davisonovi a Payneovi) se narodil ve městě Salubria v regionu Culpeper ve Virginii v USA. Promoval na škole námořního lékařství v roce 1904, vstoupil do námořní lékařské služby a v roce 1926 se stal jejím generálním ředitelem. Dosáhl hodnosti admirála. Byl činný v mnoha vědeckých institucích, ve společnosti amerických lékařů a vojenských chirurgů, v Ústavu pro preventivní medicínu a tropická bádání.

pen předcházet zlům, která jsou často horší než požáry, povodně a zemětřesení a být svědomím lidstva.

Funkci předsedy Ligy společností ČK a ČP (dnešní Mezinárodní federace ČK a ČP) vykonával od roku 1935 až do své smrti v roce 1938. Zemřel ve Washingtonu, kde je také pohřben na zdejší Arlingtonském národním hřbitově.

Byl osobním lékařem amerických presidentů Theodora Roosevelta, Williama Howarda Tafta a Woodrowa Wilsona, osobním přítelem dalšího amerického prezidenta Franklina Delano Roosevelta a také nejlepším přítelem svého předchůdce ve funkci předsedy Ligy společností ČK a ČP Johna Burtona Payneho. Řadu let byl předsedou Amerického červeného kříže.

V lékařství byl stoupencem preventivní medicíny a tyto zásady prosazoval i ve své významné funkci v mezinárodním hnutí ČK a ČP. Poslání Červeného kříže se mu jevilo mnohem vyšší a odpovědnější, než byla pouhá dodatečná pomoc při živelních a sociálních katastrofách. Podle jeho názoru by měl být Červený kříž scho-

PTALI JSTE SE . . .

Otázka: Poslední dobou mě začínají hodně trápit **křečové žíly**. Mohli byste napsat, jak vznikají a co se proti nim dá dělat?
Jiřina J., Benešov nad Ploučnicí

Odpověď: Téměř 80 % krve u člověka se nachází v žilách, jejichž úkolem je odvádět krev s odpadními látkami z tkání a orgánů a přivádět ji k srdci a dále do plic. Žíly jsou opatřeny chlopněmi, které brání krvi proudit opačným směrem. Nejvíce chlopní se nachází v dolních končetinách. Při dlouhém stání jsou žíly v dolních končetinách hodně zatěžovány, krev z nich odtéká pomaleji, protože musí překonávat vyšší tlak a zemskou přitažlivost. Následkem jsou otoky.

Nejčastější nemocí, která postihuje žíly, jsou právě křečové žíly (varixy). Jsou to vlastně uzlíky vyklenuté žilní tkáně vyplněné krví. V ČR má s nimi potíže zhruba 15 % populace starší 20 let. U žen se tato choroba vyskytuje 3x častěji než u mužů. Na jejich vzniku se podílí i dědičnost. Nemocní si často stěžují na bolesti v dolních končetinách v klidu a časté jsou noční křeče (proto křečové žíly).

Léčení vychází ze zásady, že pro žíly je nejhorší dlouhé stání a sezení. Proto se doporučuje pravidelně měnit polohu (i několikrát za hodinu). Výborná je chůze, ale i jízda na kole či plavání. Při odpočinku se doporučuje nohy podložit, aby byly výše než hlava. Pomáhá také nošení elastických punčoch. Léky na posílení žilní stěny mají jen podpůrný význam, zmenšují nepříjemné pocity a křeče. Pokud jsou křečové žíly už veliké a vadí pacientovi v běžném životě, odstraňují se operativně. Mohou se však v průběhu několika let objevit znovu na stejných místech.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

DRUHY TĚSTOVIN

- **špagety** - prodávají se v různých tloušťkách a délkách (min. 30 cm). Tenčí provedení se nazývá spaghettini nebo vermicelli
- **lasagne** - hotový výrobek z tvrdé pšenice, bývají i špenátové
- **fusilli** - malé vývrtky, hodí se jako příloha k hutnějším smetanovým omáčkám
- **tagliatelle** - ploché dlouhé nudle, bývají zbarveny špenátem nebo rajským protlakem
- **conchiglie** - mušličky vhodné k zapékání
- **rotelle** - mají tvar kola vozu, skvělá zavárka do polévek
- **makarony** - dlouhé duté nudle; před vařením nalámat na menší kousky
- **canelloni** - velké trubičky, které se různě naplňují, přelévají omáčkami či zapékají, což usnadňuje konzumaci
- **fettuccine** - ploché dlouhé nudle v šířce asi 1 cm
- **penne** - krátké trubkovité nudle se zkosenými konci; prodávají se hladké (penne lisce) a vroubované (penne rigate)
- **ravioli** - plněné těstovinové taštičky; kupují se čerstvé či sušené; v posledních letech je lze čerstvě sehnat i u nás.

U lékaře: „Milujete se s manželem často?“
Paní odpovídá: „Jen když v televizi není nic kloudného“. - „Takže říkáte - každý den“.

SIBIŘSKÝ KOMITÉT ČČK

Vzhledem k tomu, že na vítání příjíždějících transportů legionářů ze Sibíře byl zúčastněn Československý červený kříž, ustavilo se na pokyn dr. Alice Masarykové v září 1919 zvláštní dámské sdružení nazvané **Sibiřský komitét ČČK**. Do jeho čela byla postavena paní **Božena Husáková**, manželka plukovníka československé armády. Úkolem tohoto Sibiřského komitétu bylo vítání transportů ze Sibíře, zajišťování různého občerstvení pro ně a zajiš-

ťování ubytování především pro ženy a děti vracejících se legionářů.

Do konce roku 1919 zúčastnil se Sibiřský komitét ČČK příjezdu 5 transportů, z nichž první přijel počátkem října a poslední 26. prosince, v celkovém počtu asi 5.000 osob včetně žen a dětí legionářů. Pořádaly se ale i další konkrétní akce - např. 23. listopadu 1919 uspořádal Sibiřský komitét zábavu pro legionáře v sále Národního domu v Praze-Karlíně. Kromě pro-

gramu, který obstaralo akademické sdružení Rozmar, byl legionářům podáván čaj a různé zákusky. V předvánoční době se členky Sibiřského komitétu v barákové nemocnici v Praze na Letné zúčastnily několikadenního balení dárků pro vojáky nacházející se v pražských vojenských nemocnicích. Provedly také štědrovečerní nadílku v nemocnicích, při níž podělily asi 2.000 vojáků (každý obdržel jednu vánočku a sáček s různými potřebami).

REKONSTRUKCE PAVILONU UROLOGIE NEMOCNICE V BĚLEHRADĚ DOKONČENA

Počátkem humanitární pomoci nemocnici v Bělehradě v dnešní republice Srbsko a Černá Hora byla prosba o pomoc, se kterou se jugoslávský velvyslanec obrátil na ČR koncem roku 1999. Příčinou škod způsobených na budovách a zařízeních „Nemocnice KBC Dragiša Mišović“ v Bělehradě, jak se tato instituce správně jmenuje, byl dopad raket vojsk NATO při leteckých útocích na Jugoslávii.

V lednu roku 2000 byl ČČK - jako humanitární organizace s celosvětovou působností, řídící se při své činnosti 7 základními principy - požádán, aby projekt zastřešil a stal se jeho garantem směrem ke státním orgánům ČR i směrem k zahraničním partnerům.

Je třeba hned zpočátku říci, že ČČK měl až dosud zkušenosti pouze s poskytováním materiálních pomoci do zahraničí a nikdo z nás si nedovedl představit, do čeho jdeme a co to pro nás bude znamenat. Nicméně na začátku stál dobrý úmysl a snaha pomoci nemocným z Bělehradu a širokého okolí, kteří se v nemocnici léčili - pro nás naprosto nepředstavitelných podmínkách.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o státní pomoc poskytovanou vládou ČR, byl projekt nejprve odsouhlasen Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, do jehož gesce humanitární pomoc Balkánu spadá, a poté předložen na jednání vlády ČR, která jej jednomyslně schválila.

Pokud by někdo měl pocit, že usnesením vlády ČR a vyčleněním finančních prostředků na rekonstrukci bylo to hlavní učiněno, byl by to naprosto zásadní omyl. Postupně se rozjela naprosto nepředstavitelná mašinérie jednání na naší i srbské straně, podpisů různých smluv a jejich dodatků, kolotoč vyjádření, souhlasů, korespondence, vzniku a zániku různých uskupení podnikatelských subjektů z ČČK a bohužel i zákulisních jednostranných jednání, zatajování důležitých skutečností a vymýšlení dodatečných podmínek včetně pověstného házení klacků pod nohy.

Český červený kříž si naivně představoval, že dostane na svůj účet nějaké státní prostředky, které příslušným způsobem použije a vyúčtuje, ale realita byla zcela jiná. Dnes již asi nemá cenu se vracet k těmto obtížným začátkům, protože jak se říká - konec dobrý, všechno dobré. Snad jen pro představu - dokumentace k této humanitární pomoci srovnána na sebe se týčí do výšky téměř tři čtvrtě metru.

V počátcích se také rozhodně nedalo říci, že by nám tehdejší vedení nemocnice v Bělehradě bylo příznivě nakloněno. Jejich představa byla taková, že dostanou peníze a je jejich věc, co s nimi učiní. Jenže státní pomoci takto nechodí. Je třeba vytvořit velmi složitý systém, v němž má každý subjekt svoji přesnou roli a přitom respektovat všechny i pro nás zcela odtažitě zákony a předpisy na české i srbské straně.

Musím konstatovat, že po letech hledání, tápání a omylů jsme ten správný recept našli tak říkajíc za humny - ve spojení s Červeným křížem Srbska a Černé Hory na straně srbské a firmou Škoda trading s. r. o. na straně české. Popisovat celý mechanismus spolupráce např. při vývozu ocelové konstrukce o hmotnosti 123 tun by zabralo příliš místa, rozhodně je ale třeba poděkovat oběma výše uvedeným partnerům a dále ministerstvu zdravotnictví Srbska a Černé Hory, novému vedení nemocnice KBC v Bělehradě a dodavatelské firmě Prometal a. d. O projekt se velmi zasloužila i bývalá velvyslankyně ČR v Bělehradě **Judita Štouračová**, dobré spolupracovníky jsme našli ve firmě Škoda trading s. r. o. i na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR. Zvláštní poděkování patří bývalému vedoucímu zastoupení Škoda v Bělehradě a spolupracovníkovi ČČK **Allanu Markovovi**, bez jehož jazykových znalostí, znalostí místního prostředí a širokých kontaktů bychom se jistě neobešli

a projekt bychom nedokončili v takovém čase i kvalitě.

Vlastní stavební rekonstrukce pavilonu urologie v hodnotě zhruba 45 milionů Kč byla formálně dokončena dne 25. 4. 2005 a trvala necelý rok. Pod zářivě novou fasádou a novou stře-

chou s využitím speciální ocelové konstrukce se ukrývají nové moderní operační sály vybavené poslední lékařskou technologií, lůžková část pro pacienty i zázemí pro lékaře a sestry.

Myslím, že s plnou zodpovědností můžeme říci, že pavilon urologie je nejhezčí a nejmodernější pavilon z celé nemocnice, a že je to zásluha ČČK, který se nezastavil před překážkami, které mu byly kladeny a v duchu základních principů ČČK nepolevil v úsilí pomoci postiženým a dotáhl celý projekt do zdárného konce.

Trochu nás mrzí, že menší část poškozeného pavilonu urologie zůstává dosud neopravena, nezbyly peníze. A přitom by stačilo relativně málo prostředků a „Češki crveni krst“, jak říkají Srbové, by měl v nemocnici celý svůj krásný nový pavilon. Jsme rádi, že tuto myšlenku podporuje i nový velvyslanec ČR v Bělehradě **Ivan Jestřáb**.

Pavilon urologie Nemocnice KBC Dragiša Mišović v Bělehradě, který byl ČČK rekonstruován jako humanitární pomoc vlády ČR, byl slavnostně otevřen dne 24. května 2005. Slavnostního aktu se účastnil ministr zdravotnictví Srbska a Černé Hory **Tomica Milosavljevič**, primátor Bělehradu **Enad Bogdanovič Pasku**, ředitel nemocnice KBC v Bělehradě **MUDr. Bajec**, generální sekretář ČČK Srbska a Černé Hory **Milovan Jankovič**, velvyslanec ČR v Bělehradě **Ivan Jestřáb**, zástupci MPO ČR a výše uváděných partnerů. ČČK zastupoval vedoucí projektu **RNDr. Josef Konečný**.

Přejeme všem pacientům dokončeného díla „made in ČČK“, aby se v nových prostorách pavilonu urologie během své léčby dobře cítili a všem lékařům a sestřím, aby se jim v nových operačních sálech a novou lékařskou technikou dobře léčilo.

RNDr. Josef Konečný, vedoucí projektu

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

VÝHODY PRO BEZPŘÍSPĚVKOVÉ DÁRCE KRVE

Tentokrát jsme pro vás vybrali pozitivní příklady směřující k motivaci BDK a propagaci bezpříspěvkového dárcovství krve hned ze dvou OS ČČK.

V **Mladé Boleslavi** spojily své síly OS ČČK, Pírkovo sanatorium s. r. o. a Sdružení zdravotnických zařízení (SZZ) Mladá Boleslav. Společně se dohodly a zajistily pro nositele zlaté Medaile dr. Janského (za 40 bezpříspěvkových odběrů krve) **bezplatné využití nadstandardních služeb lůžkových zařízení SZZ a Pírkova sanatoria**. Toto právo je osvědčeno vydanou průkazkou, jejíž čelní stranu přetiskujeme. Průkaz, který je pochopitelně nepřenositelný, uvádí na zadní straně jméno, příjmení a rodné číslo dárce krve a osvědčuje, že jmenovaný je držitelem zlaté Medaile dr. Janského.

V **Chomutově** dohodl místní OS ČČK s vydavatelem regionálního tisku - Deníky Bohemia - pro nositele zlaté Medaile dr. Janského **možnost získání předplatného Deníku Chomutovska se slevou 40 %**. Každý takto významaný bezpříspěvkový dárc krve obdržel graficky zdařilý osobní dopis s touto nabídkou od vedení oddělení péče o čtenáře Deníků Bohemia.

Nechcete některý z těchto výborných nápadů zkusit realizovat také ve Vašem regionu?

„Tak co, bolelo to?“ ptá se lékař pacientky poté, co jí přeočkoval proti tetanu. -“Vůbec ne, pane doktore, od vás bych se nechala píchat každý den!“

I. a II. Ženevská úmluva

Obě zmíněné úmluvy mají mnohé společné a proto o nich pojednáme v jediném díle. Jejich předmětem je zajištění ochrany těch **příslušníků ozbrojených sil, kteří byli zraněni, jsou nemocní nebo ztroskotali na moři** (a být to není v jejich názvu uvedeno) také přirozeně těch, kteří jim **poskytují zdravotní či duchovní pomoc**. Uvedené úmluvy se tedy nezabývají raněnými či nemocnými civilisty (jejich ochrana je řešena ve IV. Úmluvě a I. Dodatkovém protokolu). Definici pojmu *příslušník ozbrojených sil* se budeme věnovat v díle o III. Úmluvě.

Na zraněného příslušníka nebo člena organizovaného doprovodu ozbrojených sil je **přísně zakázán útok**, nesmí být dobiti či vyhlazeni, ale naopak respektováni a chráněni (případně i před zvůli civilistů). Nepřítel jim **musí poskytnout zdravotní péči v plném rozsahu** - v tom, jaký vyžaduje jejich zdravotní stav (bez jakéhokoli nepříznivého rozlišování! - jak jsme uvedli v minulém díle), nesmí být předmětem jakýchkoli biologických pokusů, apod.

Vlastní strana - pokud to (personální) okolnosti umožní - neponechá vlastní raněné bez zdravotnického personálu (při ústupu).

Jakmile to intenzita bojů umožní, obě strany bez rozdílu **vyhledávají a sbírají raněné** (a mrtvé), pokud možno sjednají k tomuto účelu příměří. Obě strany bezodkladně zjistí totožnost, sepíší nacionále a zdravotní stav (příčinu úmrtí) osob, které se ocitnou v jejich moci. Prostřednictvím *Ústřední informační kanceláře* (Ústřední pátrací agentura MV ČR) si tyto údaje vymění. S mrtvými se vždy nakládá důstojně, hroby (resp. urny) jsou evidovány.

Veškeré **zařízení vojenské zdravotnické služby** (obvaziště, nemocnice, sanitní vozy, letadla a lodě, ...) a **zdravotnický (duchovní) personál** požívá ochrany - **nikdy nesmí být předmětem útoku** (pokud se nezpronevěří svému poslání nepřátelskou činností - nepatří sem použití zbraně zdravotníkem k obraně své či nemocných. Použití zařízení zdravotnické služby k nepřátelské činnosti je zakázáno). Kromě kmenového personálu vojenské zdravotnické služby sem řadíme i **personál národních společ-**

ností ČR vřazený do vojenské zdravotnické služby i **personál poskytnutý národní společností neválčící země** (poskytnutí se nepovažuje za účast v konfliktu). V případě zajetí lze zdravotnický personál zadržet jen po nezbytnou dobu, a to jen k péči o zajatce (za ochrany a materiální podpory nepřítel, má volný přístup k zajatcům, nesmí mu být v činnosti bráněno či nucen k činnosti jiné či neetickým postupům), dokud péči nepřevzeme nepřítel - pak bude navrácen (objektivně je třeba počítat s tím, že tato doba může být dosti dlouhá). Personál poskytnutý zahraniční společností však nelze zadržet.

Sanitní letadla mohou po dohodnutých trasách létat i nad nepřátelským územím. Nad každým územím musí uposlechnout výzvy k přistání a eventuální prohlídce.

Nemocniční lodě jsou rovněž povinny uposlechnout výzvy ke změně kursu, k prohlídce a mimo vody mezinárodní mohou plout jen po dohodnutých trasách. Z obsazeného přístavu má nemocniční loď právo odplout.

Závěrem se souhlasem o **označování zdravotnického personálu, zařízení a materiálu**. K tomuto účelu slouží mezinárodní rozeznávací znak, kterým je **červený kříž nebo červený půlměsíc na bílém podkladu**. Tímto znakem v co největší velikosti se uvedené předměty a osoby označují - jde o vlajky, u budov o znaky na střeších u vozidel velké znaky na dobře viditelných plochách, u letadel doplňuje znak ČR/ČP národní znaky, nemocniční lodě nadto celé musí být bílé barvy. U osob jde o známou *ženevskou pásku* na levé paži, výrazný znak na oděvu či přílbě. Každý zdravotník musí být vybaven průkazem. Úmluvy rovněž obsahují **ustanovení na ochranu znaku**. V době míru i konfliktu jej smí užít jen zdravotnická služba armád a mezinárodní organizace ČR a ČP.

V **době míru** jej užívají národní společnosti ČR/ČP (bez omezení rozměru) a dále se souhlasem NS ČR/ČP civilní ambulance či nemocnice poskytující péči bezplatně.

V **době ozbrojeného konfliktu** se jeho užívání NS ČR/ČP omezuje jen na zdravotnickou činnost, jinak se užije jen v malém rozměru (**identifikační užití**) - např. na náramenní páska.

RNDr. Marek Jukl, Ph. D., prezident ČČK

VÍTE, ŽE ... (MOZEK)

- **Prodloužená mícha s mozkem** je u všech obratlovců vyvinuta stejně. Je sídlem mnoha reflexních center, např. srdečního, dýchání, kaše, kýčání, polykání, slinění, slzení.
- **Mozeček** - jeho úkolem je řídit komplikované pohyby a rovnováhu.
- **Střední mozek** je přepojovací stanicí pro zrakovou a sluchovou dráhu.
- **Mezimotozek** je kromě jiného informačním filtrem koncového mozku a hlavní přepojovací stanicí mezi ním a smyslovými orgány. Podhrbolí je nejvyšším centrem vegetativního nervstva a hormonálního systému.
- **Koncový mozek** se vyvinul z čichového mozku, u savců se stal nadřazeným centrem a u člověka nakonec převzal všechny „typicky lidské“ funkční mozkové vlastnosti.

(Využity informace z publikace „Člověk“, Scientia, Praha, 1996)

PRVNÍ POMOC

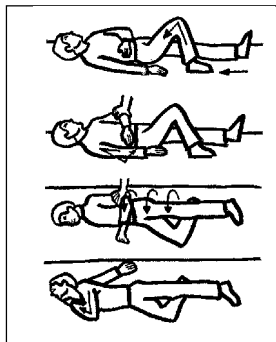
STABILIZOVANÁ POLOHA NA BOKU DLE RAUTEKA

Jedna z několika variant stabilizované polohy. Postup je následující:

1. Pokrčíme dolní končetinu, která je blíže u záchránce.
2. Tlakem na koleno pokrčené dolní končetiny od sebe zvedneme pánev, pod kterou zasuneme nataženou bližší horní končetinu postiženého.
3. Tlakem na koleno směrem k sobě a uchopením podhmatem za paži vzdálenější horní končetiny přetochíme postiženého směrem k sobě na bok.
4. Provedeme záklon hlavy tlakem na bradu a čelo; obličej spočine na hřbetu podložené ruky.

Výše uvedená stabilizovaná poloha je stále u nás nejpoužívanější. Její nevýhodou je poměrně výrazná manipulace s postiženým (není nikterak chráněna páteř) a určitý tlak na žaludek způsobený vlivem váhy trupu. Při otáčení postiženého zpět na záda hrozí poškození spodní paže. Naopak zjevnou výhodou této polohy je možnost výhodného uchopení zraněného při potřebě odsunu.

(Učebnice Zdravotnický instruktor ČČK)

„Pane doktore, moje žena celý den nařká, že jí bolí břicho“. - „A co proti tomu děláte?“ ptá se lékař. - „Dávám si vatou do uší“.

RADA PRO VÁS ...

DRUHÝ HŘEJIVÝCH LÁTEK

Vlna - přírodní živočišné vlákno získané stříháním či vyčesáváním chlupů a srsti zvířat (ovcí, koz, velbloudů, králíků, zajíců). Nejrozšířenější použití v textilním průmyslu má ovčí vlna, méně vlna velbloudovitých zvířat a koz. **VLNĚNÉ ROUNO** - nový typ pleteniny ze 100 % merino vlny s jemným, hustým, chmýřovitým povrchem, dávajícím hebkost, objemnost, měkký omak a přirozenou pružnost. Je určeno na sportovní oděvy, bundy, kabátky, nové typy pláští a oteplených košil.

Mohér - 1. srst angorské kozy - mohérová vlna. 2. vlnářská pružná tkanina střední hmotnosti s měkkým omakem. Název je odvozen od mohérové vlny, která je v této tkanině obsažena. Používá se na dámské pláště. 3. vlnářská tkanina malé hmotnosti používaná na pánské obleky a dámské kostýmy.

Flaus - vlnářská tkanina měkkého omaku velké hmotnosti, s delším částečně urovaným a ležatým vlasem. Vyrábí se z jednoduché mykané příze. Používá se na dámské a pánské pláště. Flausch = chomáč vlasů. Tento název se často chybně používá pro velur, tkaninu s krátkým sestříženým vlasem.

Tvid - vlnářská pružná porézní tkanina střední až velké hmotnosti, s jasným a zřetelným povrchem. Vyrábí se z mykaných středně jemných i hrubších přízí z vln, které jsou pružné, často s nopky. Název je odvozen od řeky Tweed v jižním Skotsku, původní oblasti známé výrobou těchto tkanin převážně na ručních stavech.

Cibelin - vlnářská měkká, vzdušná tkanina s dlouhým lesklým vlasem s příměsí bílých vláken mohéru nebo jiného lesklého vlákna. Vlas plně zakrývá vazbu. Název je odvozen z franc. zibeline - sobol, protože povrch tkaniny napodobuje vzhled jeho kožešiny.

(Abeceda textilu a odívání, Táborské noviny)

VZPOMÍNKA NA ZUZANU ŠÍMOVOU

Zbývá jen SBOHEM, ne NASHLEDANOU, AHOJ, ČAU, TAK ZÍTRA, jen jediné chladné SBOHEM, jež nevyjádří vše, co v tuto chvíli cítíme, nenahradí stovky slov, které bychom jí ještě chtěli říct a někde nic o tom, co pro nás znamenala. Proč nám nezbyl jiný pozdrav pro člověka, který uměl naslouchat a pomoci těm, kteří to potřebovali. Nezáleželo na tom, zda se to týkalo práce v rámci činnosti Českého červeného kříže např. při povodních 2002 nebo „jen“ o soukromou pomoc. Byla tady.

Zuzana Šimová zemřela 16. března 2005 v nedožitých 23 letech.

(členka OSM Jindřichův Hradec, ZI ČČK)

Jediné slovo, ale spousta vzpomínek - na soutěže, na zasedání, na školení nebo jen na obyčejný pokec nad dobrým rokem. Ty nám nikdo nevezme.

Zuzko, nemůžeme ti říci SBOHEM, jsi tu pořád s námi, proto jen NASHLEDANOU.

Členové OSM a OS ČČK Jindřichův Hradec

VE LHOTĚ U OPAVY SE ČČK DAŘÍ

Naše MS ČČK byla založena již před 80 lety. Dnes má 76 členek převážně důchodového věku (průměrný věk je 50 let). Neaktivnější členkou našeho 7-členného výboru je pokladnice sestra Zdeňka Lýková.

Pravidelně pořádáme zdravotnické přednášky, při čemž nám velmi pomáhá naše obvodní lékařka MUDr. Dobešová, která je přítomna na každé schůzi MS ČČK. Jsme aktivní při každé akci, která vyžaduje zajištění dobrovolných zdravotnických služeb. Máme 3 nositele stříbrné a 1 nositele bronzové Medaile dr. Janského za opakovanou bezplatnou darování krve. Spolupracujeme se ZŠ v Háji u Opavy při přípravě hlídek mladých zdravotníků na soutěže, kde děti dosahují dobrých výsledků. Žáci zdejší školy každou naši schůzi zpestří kulturní vložkou pod vedením paní učitelky Bínové. Spolupracujeme s Klubem důchodců ve Lhotě, každoročně darujeme mentálně postiženým dětem v ústavě Mariánům a Charita v Opavě velké množství ovoce. Navštěvujeme své členky při životních jubileích a předáváme jim malé dárky.

Při ničivých povodních na Moravě v roce

1997 vybraly naše členky částku 10.000,- Kč na pomoc postiženým, v roce 2002 to bylo 1.200,- Kč, ale přispíváme i na další charitativní akce (Bílá pastelka, Paraple, Stonožka, Liga proti rakovině, aj.). Na pomoc obětem tsunami v jihovýchodní Asii koncem roku 2004 jsme vybrali 3.000,- Kč.

Spolupracujeme s dobrovolnými hasiči, kteří nám mj. zdarma propůjčují místnost k pořádání našich akcí. Naši činnost podporuje obecní úřad v čele se starostou Mgr. Kimplem, který nám mj. vybavil zdravotnické brašny první pomoci materiálem v hodnotě 3.000,- Kč.

Oldřiška Dostálová,
předsedkyně MS ČČK Lhota u Opavy

CENY KŘESADLO I PRO ČČK

Tyto prestižní ceny se začaly udělovat v posledních letech za dobrovolnickou práci. Nás těší, že mezi jejich nositeli se objevují také členové Českého červeného kříže. Koncem února 2005 jsme zaznamenali hned 2 případy:

- v Českých Budějovicích obdržela Křesadlo 78-letá Anna Matoušová z OS ČČK České Budějovice. Cenu převzala z rukou krajského hejtmána Jana Zahradníka. Paní Matoušová pracuje aktivně v MS ČČK již více než půl století (od roku 1953). Je velmi obětavou dobrovolnou sestrou ČČK a posledních 15 let působí jako dobrovolná pracovnice v hojně navštěvovaném Ošacovacím středisku OS ČČK. Spolupracuje při oceňování BDK, při soutěžích dětí a cvičeních dospělých ve zdravotnické poskytování první pomoci i při zdravotnických službách pro zdravotně postižené.

- v Ústí nad Labem se stala držitelkou Křesadla 20-letá dobrovolnice ČČK Anna Kapura. Před deseti lety přišla se svými rodiči do Ústí nad Labem z Ruska. Dobrovolnické práci se věnuje pět let. Jako členka Mládeže ČČK vyškolila stovky dětí i dospělých v základech poskytování první pomoci, organizuje soutěže hlídek mladých zdravotníků. Skromně o tom říká: „S dětmi není třeba mít trpělivost. Když k nim přistupujete pečlivě, chovají se stejně k vám.“ Velmi aktivně také pomáhala lidem postiženým povodní v Čechách v roce 2002. Je rovněž jako jediná žena členkou mužského družstva ve Sdružení dobrovolných zdravotnických záchranářů v České Kamenici.

50 LET ČINNOSTI MS ČČK RUDICE

Rudice jsou obec v okrese Uherské Hradiště. Již v roce 1954 byly v obci ustaveny tři zdravotnické hlídky pro střed obce, její horní a dolní konec. Vyškolení jejich členů provedl obvodní lékař MUDr. Maštaliř a instruktor Červeného kříže Oldřich Matějčík. Dne 22. března 1955 pak 23 občanů Rudic založilo Místní skupinu ČČK, jejíž první předsedkyní se stala Vlastimila Plášková.

MS ČČK pak v dalších letech organizovala zdravotní přednášky a kurzy první pomoci, pomáhala při zřízení dětské poradny, zajišťovala zdravotnické služby na různých akcích, získávala bezpříspěvkové dárce krve a přímo organizovala hromadné odběry krve, pořádala ples Červeného kříže a vinobraní (celkem 30x!), sběry šatstva, poskytovala pečovatelskou službu, pořádala brané závody, fašank, školení mladých zdravotníků na základní škole i zdravotně výchovnou hru „Když Alenka stůně“ v mateřské škole, návštěvy divadelních představení a zájezdy. Společně s hasiči zorganizovali několik cvičení, spolupracují na Běhu Terryho Foxe i při Květinovém dnu Ligy proti rakovině. Členky MS ČČK navštěvují pravidelně před Vánoci a při životních jubileích své dříve narozené spoluobčany. Finanční prostředky na svou činnost získávala MS ČČK v minulosti nejčastěji prodejem sklizeného sena, prodejem losů či sběrem léčivých bylin.

Výčet prospěšné činnosti MS ČČK Rudice byl velmi dlouhý. Všem jejím členům a členkám za půl století práce patří velké uznání a poděkování. Vybírali jsme z Výroční zprávy k 50. výročí založení této MS ČČK, kterou nám poslala její současná předsedkyně Marie Pavelková.

PRÁZDNINY S VÝUKOU PRVNÍ POMOCI V MOSTĚ

OS ČČK Most uspořádal na přelomu února a března letošního roku o jarních prázdninách v krásném penzionku Celnice v Českých Hamrech školení v normě znalostí Zdravotník ČČK-Junior.

Bytu se zúčastnilo 13 dětí, které se věnovaly nejen zimním radovánkám, ale také resuscitaci, stavění tepenného krvácení a dalšímu poskytování první pomoci. Děti shlédly také řadu výukových filmů a videokazet. První pomoc poskytovaly se zájmem a nikomu z nich nevdala ani troška učení o prázdninách.

Jana Pišová,
ředitelka Úřadu OS ČČK Most

Diví se lékař: „Pane, proč s vašimi potížemi jdete za mnou - ženským lékařem?“ Pacient odpovídá: „No vždyť jsem to přece chytl od jedné ženské!“

PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

65. VÝROČÍ ROZPUŠTĚNÍ ČSČK

Hned po zřízení Protektorátu Čechy a Morava (po 15. 3. 1939) bylo zřejmé, že trvání Československého červeného kříže je ohroženo, neboť němečtí okupanti nemohli trvale dopustit, aby v protektorátu jako součásti německé říše, byla zachována organizace, která byla do jisté míry výrazem československé státní suverenity.

Proto byla hledána cesta, jak zachovat rozvětvenou organizační strukturu ČSČK - i případně pod jiným jménem. Byly proto vypracovány nové stanovy tzv. **Společnosti pro zdraví národa**. Pod tímto názvem zamýšlel ČSČK po-

kračovat ve své činnosti. Bohužel zatčením před-
sedy ČSČK **generála MUDr. Vladimíra Haeringa** a řady dalších funkcionářů dne 6. února 1940 se i tato naděje ukázala jako marná. Přesto však ČSČK za vedení svého místopředsedy **JUDr. Antonína Suma st.** pokračoval ve své činnosti, zřizoval nové záchrané stanice, pořádal kurzy dobrovolných sester, začal vydávat nový časopis „Pro zdraví národa“, připravoval prázdninové osady, aj.

Avšak dne **5. srpna 1940** dopadla dlouho očekávaná rána: budova ČSČK v Praze byla obsazena německou policií, úředníci vyhnáni z

kanceláří, které byly zapečetěny, ČSČK byl rozpuštěn a jeho jmění bylo zabaveno a většinou předáno buď Německému červenému kříži nebo německé armádě. Téhož dne byla obdobná opatření provedena také u všech místních spolků ČSČK v Čechách a na Moravě a ČSČK v protektorátu přestal oficiálně existovat.

Jeho činnost však dál pokračovala skrytá pod jinými jmény. Řada zaměstnanců, funkcionářů a členů ČSČK se zapojila do práce v jiných sociálně zdravotních organizacích a také do odbojové činnosti, za kterou bylo mnoho z nich uvězněno a popraveno.

KERAMICKÉ HLAVY NA POMOC ASIÍ S ČČK

Ve dnech 5. - 26. dubna 2005 se ve výstavní síni v Pelléově vile v Praze 6 konala výstava **66 keramických hlav**, kopií 5000 let starých plastik, které renomovaní čeští výtvarníci pomalovali podle svých představ (mezi nimi např. Adolf Born, Iva Hüttnerová, aj.). Výstavu pořádala **Ikaros Galerie Antik ze Slaného** pod záštitou **Českého červeného kříže**. Závěrečná aukce všech děl se uskutečnila 27. dubna 2005, vynesla celkem **686.400,- Kč**, které byly poukázány na Fond humanity ČČK na pomoc obětem loňské tsunami v jihovýchodní Asii. Slavnostní vernisáže výstavy i aukce vystavených výtvarných děl se zúčastnili prezident ČČK **MUDr. Zdenko Vlk, CSc.** a ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**.

O krátký rozhovor jsme požádali autorku jedné z vystavených keramických hlav výtvarnici **Barboru Štísovou**:

Zúčastnila jste se projektu „Asie pod tsunami“. Co Vás k tomu vedlo?

„Celou asijskou tragédií jsem sledovala v přímém přenosu tak, jako celý svět. Člověk při tom doslova zkoprněl a chtěl samozřejmě pomoci. Uvítala jsem proto nabídku majitelů galerie Ikaros - manželů Hruškových, abych se zúčastnila jejich projektu na pomoc obětem této katastrofy. Napojení na Červený kříž, který na akci participoval, mně zároveň dávalo záruku, že naše pomoc se opravdu dostane tam, kam má... Ani na chvíli jsem nezaváhala.“

Podle čeho jste zvolila motiv a zpracování makety hlavy?

„Zadání znělo jednoznačně - prezentace vlastního stylu. Osobně se věnuji třicátým létům, a tak jsem sáhla po typickém ženském modelu té doby. Chtěla jsem se prací na první pohled identifikovat.“

Vaše práce se dobře prodávají v renomovaných pražských i mimo-pražských galeriích. Přesto jste pro „svou hlavu“ stanovila poměrně nízkou vyvolávací cenu...

„Při tomhle kašli nesmíte kouřit, pít pivo, o jiných věcech ani nemluvit.“ říká lékař. -“Takže, pane doktore, jestli jsem vám dobře rozuměl, tak teď už smím jenom kašlat!“

„Bylo na každém ze zúčastněných výtvarníků, kolik si určí. Při stanovení vyvolávací ceny jsem vycházela z reálu. Byly to čtyři tisíce. Nakonec byla velmi mile překvapena, když se hlava vydražila za devět tisíc korun.“

Jak hodnotíte celý projekt?

„Byl to bezvadný nápad, který se vším všudy vyšel. Vynikající umělci, štedří sponzoři, důvěrohodné zastřešení Červeným křížem a především obrovský zájem veřejnosti... O tom, že se naše Asie podařila, svědčí celková částka 686 tisíc korun, za níž se jedenašedesát hlav na aukci vydražilo. Teší mne, že jsem se na tom mohla podílet i já...“

Rozhovor připravil: Otto

Lokaj, foto: Lo a archiv galerie Ikaros

PRVNÍ ŽENEVSKÁ PÁSKA

První Ženevská páska s červeným křížem je uložena v Muzeu Červeného kříže v Ženevě. Vůbec poprvé byla použita za prusko-dánské války, která vypukla **1. února 1864**. Nosila se tehdy na rameni. Poprvé s ní byli označeni první delegáti Mezinárodního výboru Červeného kříže v této válce - ženevský lékař a člen přípravného „výboru pěti“ **dr. Louis Appia** a nizozemský účastník ustavující mezinárodní konference ČČK **Van de Velde**.

Oba první delegáti Červeného kříže na válečném poli byli v zemích svého určení přijati rozdílně. Van de Velde byl v Dánsku očekáván s nedůvěrou právě proto, že se v tisku objevila zpráva, že druhý delegát ČČK byl vyslán k válčící protistraně. Z tehdejší neinformovanosti nechápali, že právě na neutralitě a rovném postoji bude založena budoucí autorita Mezinárodního výboru Červeného kříže. Naproti tomu přijetí dr. Appii v Berlíně bylo od počátku srdečné. Byl vybaven doporučujícím listem pruského ministra války Roona, představen veliteli pruské armády maršálu Wrangelovi a veliteli rakouské armády maršálu Gablenzovi. Dostal se až do prvních bitevních linií, kde hrdě na rameni nosil svou ženevskou pásku s červeným křížem a důsledně všude hovořil o Červeném kříži a jeho úkolech.

NOVÝ BYTOVÝ DŮM PRO PŘESÍDLENCE V HOŠTCE

V pondělí 25. dubna 2005 se v obci Hoštka u Roudnice nad Labem konala malá slavnost. Starostka obce **Anna Podpěrová** tam za účasti vedoucího povodňových projektů ČČK **dr. Jose-**

fa Konečného předávala osmi rodinám klíče od zbrusu nových bytů v právě dokončeném domě.

Všechny rodiny přišly při povodních v roce 2002 o svoje domovy, a i když jsou to již téměř tři roky, dodnes žily v provizorních podmínkách. Pokud byste měli k dispozici seznam obcí postižených povodněmi v roce 2002, obec Hoštka byste v něm hledali marně. Ona tam totiž není. Povodeň se jí vyhnula, ale obec přesto chtěla pro postižené občany udělat něco víc, než „jenom“ poslat peníze či materiální pomoc. Zastupitelé dali k dispozici pozemek v nově vznikající lokalitě rodinných domků s krásným výhledem na celou obec a okolí. V rámci tzv. přesídlovacích projektů ČČK nabídli lidem z povodně postižených obcí možnost začít nový život jinde, bez nebezpečí opakování prožitých útrap. Pak už zbyla jenom „malíčkovost“ - sehnat dost peněz a dům postavit. O to se postaral Český červený kříž ve spolupráci s Německým ČČK a ze zdrojů na renovační povodňové projekty získal prostředky i na přesídlovací projekt v Hoštce.

V bytovém domě za **13 milionů korun** je celkem osm bytů o dispozici 2 + 1 s krásnými koupelnami, kuchyňskými linkami se sporákem a vestavěnými skříněmi na chodbě. Dva podkrovní byty disponují krásnou terasou. Dům má plynové vytápění a plynový ohřev teplé užitkové vody.

Před slavnostním přestřihem v něm pásky a oficiálním zahájením provozu domu rozdala starostka obce Hoštka novým obyvatelům obce nájemní smlouvy na nové byty a Pamětní listy vydané u příležitosti této události. Zástupce Českého červeného kříže zdůraznil, že to byl právě ČČK, který zajistil financování, projekci i výstavbu domu v rekordním čase devíti měsíců od zahájení do dokončení a předal starostce darovací smlouvy na dům. Novým obyvatelům popřál, aby se jim v nových bytech od ČČK dobře žilo a obec Hoštka, aby noví občané byli pro obec přínosem.

Pak už následovala za přítomnosti zastupitelů obce, starousedlíků i regionálních sdělovacích prostředků prohlídka objektu provázená obdivnými pohledy jedněch a šťastnými úsměvy druhých.

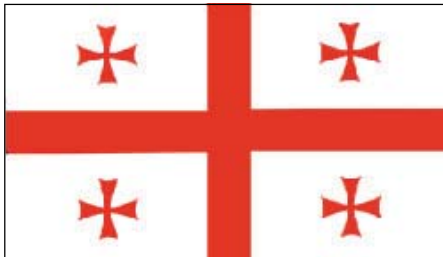
Pamětní deska na domě bude obyvatelům domu i ostatním občanům trvale připomínat, že Český červený kříž opět účinně pomohl, jako to činí dnes a denně i v mnoha jiných oblastech.

*RNDr. Josef Konečný,
vedoucí povodňových projektů ČČK*

SOUTĚŽ - KDE SE NACHÁZÍ ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE?

Ve druhém letošním čísle jste hádali název fotbalového klubu. Správná odpověď zněla - **FC Barcelona**. Z došlých správných odpovědí jsme tentokrát vylosovali 5 čtenářů, kteří obdrželi knihy z nakladatelství Brána. Byli jimi: J. Šubíková z Teplíc nad Metují, Václav Pikeš ze Sušice, Petruška Čeloudová z Brlohu., Věra Vrbovská z Prahy 14 a Jiří Hrdý z Přerova.

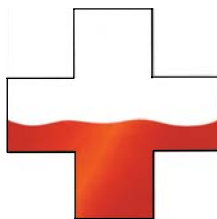
Otázka - Který stát má vlajku, v níž najdeme hned 5 červených křížů?

Napovíme Vám, že jde o malou hornatou republiku, která se částí svých hranic dotýká Červeného moře. Její hospodářská prosperita je založena na turistice, vývozu čaje, citrusových plodů, vína, ale také nadbytku elektrické energie z vodních elektráren. Rozlohu má necelých 70.000 km², počet obyvatel dosahuje téměř 6 milionů. Hlavní město této země má více než jeden a čtvrt milionu obyvatel. Nejvyšší hora této země přesahuje výšku 5.000 m. Dodáme ještě, že v letech 1801-1918 byla součástí Ruska a v letech 1921-1990 jednou z republik SSSR. Její vlajka prošla v minulosti řadou změn; současná vlajka s 5 červenými kříži platí od 14. 1. 2004 a byla dříve používána Národním hnutím současného prezidenta země.

Na Vaše správné odpovědi (zasílané na adresu: Úřad ČČK, redakce Novin ČČK, Thunovská 18, 118 04, Praha 1) se těšíme nejpozději - **do 25. 6. 2005**.

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Tentokrát Vám představujeme plakát věnovaný problematice získávání nových bezpříspěvkových dárců krve. Připravila jej po souhlasu Výkonné rady ČČK agentura **Mašina.cz.**, celou kampaň sponzorovala firma **Volvo**. V průběhu 1. pololetí 2005 jste se s tímto symbolem mohli setkat na velkoplošných billboardech umístěných na okrajích významných silničních tahů, dále v řadě renomovaných časopisů (Týden, Story, Rytmus života, Televize, aj.), na obrazovkách televize Prima a České televize, ale také v podobě pohlednic.

MÍSTA SPOJENÁ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

ZÁMEČEK DOLNÍ ROŽÍNKA

Dolní Rožínka je vesnice na Českomoravské vysočině v okrese Žďár nad Sázavou, která se prvně připomíná v roce 1349. Pozdně renesanční zámek byl vystavěn počátkem 17. st. na místě bývalé tvrze. Upravován byl koncem 18. st., po požáru v roce 1808 a ve 20. st., zejména po roce 1945. Jedná se o volně stojící dvoupatrovou dvoutraktovou čtyřkřídlovou budovu obestupující malý protáhlý obdélníkový dvůr. Ve štítu má znak Mitrovských z Nemyšle. Zámek obklopuje přírodně krajinářský park založený koncem 18. st.

Zámek v Dolní Rožince byl v období první

republiky a ještě po roce 1945 školní oázou ČSČK, v němž byly umísťovány celé třídy i se svými učiteli (obdoba pozdějších nám dobře známých škol v přírodě). Např. během jediného roku 1947 se zde vystřídalo 450 dětí ze základních škol, 64 studentek ze středních škol a konal se zde i některé porady pracovníků ČSČK. Školní oázou disponovala řadou ložnic, třídami, jídelnou, kuchyní, ošetřovnou, 6 koupelnami, pracovním s kabinetem a pomocnými místnostmi. V zahradě byly skleníky a záhony. Dnes je v zámečku základní škola.

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ HORSKÉ SLUŽBY ČR

Již XXVIII. ročník Mezinárodní soutěže Horské služby ČR, který je zároveň Memoriálem Jana Messnera a Štefana Spusty, se uskutečnil tradičně ve Špindlerově Mlýně v Krkonoších ve dnech 10. - 12. dubna 2005.

Startovalo na něm celkem **30** dvoučlenných hlídek Horské služby z 5 zemí (Itálie, Polsko, Slovensko, Slovensko a České republiky). Nejvíce startujících bylo pochopitelně z Horské služby ČR, kde bylo zastoupeno všech 7 našich horských oblastí (Krkonoše, Krušné hory, Šumava, Jizerské hory, Orlické hory, Beskydy a Jeseníky). Na závodníky čekaly čtyři bodované disciplíny: terénní etapa, obří slalom, obří slalom s Akii na čas a ošetření zranění. Právě pro vítěze této poslední disciplíny - ošetření zranění - je věnován **Pohár prezidenta Českého červeného kříže**.

Soutěžilo se úporně, o čemž svědčí skutečnost že závod dokončilo jen 22 hlídek (8 jich bylo diskvalifikováno). Celkovými vítězi namáhavé soutěže se stali **Lukasz Urbanek** a **Tomasz Kozina** z beskydské Horské služby z Polska. Také Pohár prezidenta ČČK za nejlepší ošetření zranění putoval do Polska - odvezli si jej **Tomasz Krotowski** a **Andrzej Sokolowski** z Horské služby z polské části Krkonoš.

Poháry nejlepším hlídkám předávali ministr

pro místní rozvoj **Ing. Jiří Paroubek** (nyní již nový předseda vlády ČR), náčelník Horské služby České republiky **Mgr. Jiří Brožek** a vedoucí úseku vnitřních vztahů Úřadu Českého červeného kříže **Helena Jůzlová**.

Pomozte nám pomáhat
Fond humanity ČČK
číslo konta
10030-7334011/0100
Komerční banka Praha 1

POSELSTVÍ Odstupujícího prezidenta ČČK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

redakcí Novin Červeného kříže jsem byl požádán o článek při příležitosti ukončení mého působení ve vedení ČČK. Když jsem vzal pero do ruky, uvědomil jsem si, jak je obtížné po více než 25-letém působení v orgánech ČK si zachovat jistý odstup a zkrotit nostalgické pocity.

Nicméně při ohlédnutí na dobu po sametové revoluci si až dnes plně uvědomuji, jak tehdy vznikající struktury ČSČK byly neinformované, naivní, prostě „nepolíbené“. Kdyby měly reálné znalosti o postavení ČK v tehdejší politickém kontextu, možná že by boj o rehabilitaci ČK vzdaly dříve než začal.

Rovněž i já - jako většina občanů - lituji rozpadu Československa; nicméně z hlediska ČK setrvání v jedné organizaci by bylo katastrofou. Protože dnes máme se Slovenským ČK nadstandardní, bratrské vztahy, velmi dobře vím, jak se oba státy, jejich ekonomika, kultura, politika, ale i to, čemu říkáme občanská společnost, navzájem vzdalují. Společné vedení ČK by veškerou aktivitu vynaložilo na řešení problému „kdo na koho finančně doplácí“ či jak politická reprezentace zasahuje do chodu ČK.

V roce 1993 vzniká samostatný ČČK a jsou schváleny jeho nové Stanovy. Myslím, že plně nedoceňujeme skutečnost, že tento dokument s minimální korekcí platí 12 let a je stále plně vyhovující. Jedinou věcí poplatnou tehdejší době bylo ustavení obou Komor ČČK. Tehdejší důvody již odvál čas a do budoucna Komory v rámci voleb nemají opodstatnění.

Nicméně právě na nich lze dokumentovat, že v životě neexistuje jen černé a bílé. **Komory kromě voleb dlouho hledaly smysluplnost své existence, ale jsou dnes jediným místem, kde se dobrovolní funkcionáři potkávají s profesionálními pracovníky při výměně názorů na dění v ČČK.**

I když v budoucnu budou možná Komory jako volební orgán zrušeny, místo pro setkávání funkcionářů a profesionálů by mělo být zachováno, možná pod jiným názvem, ale na stejných principech. Přechod ČČK někdy v budoucnu na krajský systém dává k takovéto změně dobrou příležitost.

Dnes, 12 let po vzniku ČČK, lze hovořit o konsolidované, demokratické, hospodářsky vyrovnané humanitární organizaci, plně zapojené do struktur a činností Hnutí ČK a ČP.

Domnívám se, že **naším hlavním a kardinálním problémem je však úbytek členů a místních skupin ČČK.** Neklamme sami sebe srovnáváním naší členské základny s počty členů jiných společenských či sportovních organizací. Ano, tyto spolky jsou na tom stejně (špatně), ale tady přece nejde o počty, ale o akceschopnost. A akceschopnost některých OS ČČK, včetně realizace voleb podle Stanov, je tristní. Často velmi emotivně požadujeme exkluzivitu pro ČČK, například při výuce první pomoci v autoškolách. Ale upřímně řečeno, není v našich organizačních ani personálních schopnostech takovou činnost zajistit ve všech okresech ČR. Jak z této situace ven, nevím, a lze jen doufat, že se to podaří nově zvolenému vedení ČČK.

Jednou z mála možností řešení je přechod na krajský systém. Optimisticky věřím, že v každém kraji by se našla skupina členů, která vhodně doplněná o dobrovolníky (v ČČK stále nedocenené) by zvolila důvěryhodné krajské vedení, snížila by mandatorní výdaje na provoz ČČK, zvýšila profesionalizaci ČK v kraji a při očekávaném rozvoji dotační důležitosti krajů by byla důstojným partnerem těmto orgánům.

Zároveň s těmito organizačními změnami by činnost ČČK musela být posuzována podle společenské objednávky a následně realizovat pouze aktivity, které jsou finančně zabezpečeny. Je třeba opustit praxi, kdy závazky OS ČČK jsou při jejich nesolventnosti hrazeny z prostředků celého ČČK se zdůvodněním, že hrozí zhoršení image ČČK.

Je třeba revidovat rozsah různých soutěží v ČČK, kdy nej-

prve značnou odbornou kapacitu vynaložíme na vymýšlení, organizování, reorganizování a doplňování různých směrnic a následně po soutěžích se několik měsíců řeší protesty účastníků. Často jsou takové závaznosti, že by měla být lecjaká soutěž zcela anulována. Rovněž je třeba opustit legendu o nezbytnosti vytváření, udržování, materiálním vybavování a školení jakési centrální jednotky ČČK. Tato jednotka nikdy nebyla nasazena ani v ČR, ani v zahraničí. Společenská objednávka je nulová a její skutečný význam lze přirovnat k hasicímu přístroji z auta při likvidaci požáru obytného domu.

Vážení čtenáři, přes tyto výhrady lze očekávat další působení s optimismem při dodržení dvou základních podmínek.

V prvé řadě je třeba zvýšit prestiž (image) ČČK u veřejnosti prostřednictvím masmédií. Krutá pravda říká, že kdo není v televizi, rozhlase a v novinách, neexistuje. Krutou pravdou je, že pozitivní zpráva sama o sobě je zcela nezajímavá. Ale je také pravda, že i laik musí žasnout nad tím, jakým obskurním „humanitárním organizacím“ je v masmédiích dáván prostor. Ten je dáván pouhým přáním, nadějí, doufáním a podobným pocitům bez jakékoli následné společenské kontroly.

Občas v ČČK zaznívají hlasy volající po úzké spolupráci s hlavními humanitárními organizacemi. Tato „bezelstná spolupráce bez postranních úmyslů“ je možná na té nejnižší

úrovni, kde její úspěch pochází z faktu, že všichni chodili do stejné školy, trhali stejná jablka a milovali dceru hospodského. Čím výše stoupáme v organizační struktuře, tím více jde o peníze (často o částky značné velikosti) a tam je spolupráce nahrazena rivalitou. Že to není z morálního hlediska nic pozitivního, je smutná pravda.

Vedení ČČK se již několik let snaží o zvýšení této prestiže. Bohužel s malými výsledky a absencí ČČK v televizi, Českém rozhlase a hlavních denících nelze nahradit prezentací v místním či regionálním zpravodajství.

Myslím, že musíme jít stejnou cestou, jakou do masmédií pronikají úspěšné humanitární organizace a k tomu využít všech zákonných postupů. Jejich výčet je nad rámec možností tohoto článku.

Zvýšení prestiže se netýká jen hlavní organizace ČČK, ale i všech kolektivních členů a Mládeže ČČK. Stojí za úvahu uspořádat společnou velkou každoroční akci (například při Světovém dni zdraví), kde by veřejnost byla nepochybně překvapena výsledky, ale i záběrem činnosti všech aktérů.

Druhou podmínkou úspěchu je zvýšit tzv. fund-raising, chcete-li, pak sbírání peněz. V této souvislosti je až úsměvné slyšet hlasy o nutné apolitičnosti a stoprocentní nezávislosti na politikách. Lidé, kteří tato tvrzení myslí vážně, se podobají těm, kteří by dogma o neposkrvněném počtu obhajovali v klubu ateistů. Bez tzv. státní zakázky (tj. výběrové dotace) by byl ČČK zcela paralyzován. Při tom zapomínáme, že i podle principů Hnutí ČK a ČP jsme pomocná organizace nejen složky vojenské, ale i státní. Státní správu v demokratickém uspořádání státu realizují politické strany a tudíž spolupráce s nimi při uskutečňování našich strategických cílů je zcela legitimní. Bohužel politická scéna ČR je rozkolísaná a neexistuje dlouhodobá kontinuita v realizaci koncepcí na jednotlivých ministerstvech. Tím vzniká po každých parlamentních volbách nebezpečí hlubokého propadu státních dotací. Aby tyto důsledky byly alespoň částečně eliminovány, je třeba zvýšit získávání peněz od veřejnosti, a to trvale i v období bez velkých katastrof. Také zde již delší dobu vedení ČČK usiluje o co nejlepší výsledek. Že nejde o jednorázovou kampaň, ale trvalou aktivitu, je zcela logické. Věřím, že tyto snahy v budoucnu dají vzniknout samostatnému oddělení na Úřadu ČČK.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, co říci závěrem? Závěrem bych Vám chtěl popřát zdraví, pohodu v osobním životě a hodně elánu pro práci v ČČK.

Váš MUDr. Zdenko Vlk, CSc.,
prezident ČČK v letech 1993-2005, čestný člen ČČK

MUDR. Zdenko VLK CSc.
prezident ČČK

VOLEBNÍ SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

ZASEDÁNÍ KOMOR ČČK

Volebnímu Shromáždění delegátů ČČK, které se koná jednou za čtyři roky, předcházela zasedání České a Moravskoslezské komory ČČK. Na obou zasedáních byly projednány všechny písemné materiály předkládané na SD ČČK a schváleny návrhy kandidátů do Výkonné a Dozorčí rady a návrh na prezidenta ČČK. Byli zvoleni také noví předsedové Komor ČČK.

Dne 16. 4. 2005 v Přerově byl **novým předsedou Moravskoslezské komory a druhým viceprezidentem ČČK** zvolen **Adolf Šťastný** z OS ČČK Karviná, dosavadní člen Výkonné rady ČČK.

Dne 23. 4. 2005 v Praze byla **novou předsedkyní České komory a první viceprezidentkou ČČK** zvolena **JUDr. Jana Lexová** z OS ČČK Plzeň jih+sever.

JUDr. Jana Lexová

Adolf Šťastný

VOLEBNÍ SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ ČČK

Volební shromáždění delegátů ČČK se konalo v **Pardubicích** v hotelu Labe ve dnech **21. - 22. 5. 2005**.

První den tohoto významného zasedání byl věnován projednávání písemně předložených obsahových a ekonomických materiálů hodnotících uplynulé čtyřleté období (2001 - 2004). Zároveň se zasedání zabývalo organizačními a ekonomickými materiály zaměřenými na rok 2005.

Viktorie Špidlová

Oba dva dny jednání řídil ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**. **Zpráva mandátové komise přednesená její předsedkyní Stanislavou Drozenovou** konstatovala, že zasedání je usnášeníschopné, neboť je přítomno **57 delegátů OS ČČK z 82 pozvaných, tj. 69,5 %**. Zprávu o stavu společnosti ČČK přednesl první viceprezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** a přes některé problémy a nedostatky v ní hodnotil uplynulé období jako nejúspěšnější od vzniku ČČK v roce 1993. Souhrnné

úvodní slovo k předkládaným písemným materiálům přednesl ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**. Zprávu Dozorčí rady ČČK přednesla její předsedkyně **Stanislava Klicmanová-Maríková**. S krátkým projevem vystoupil rovněž odstoupivší prezident ČČK **MUDr. Zdenko Vlk, CSc.** a také čestná prezidentka ČČK **Viktorie Špidlová**.

V diskusi ke všem předkládaným materiálům se v obou dnech vystřídal **9 delegátů a hostů**, mezi nimi také první náměstek ministra vnitra a generální ředitel HZS ČR **gen. Ing. Miroslav Štěpán**. V závěru prvního dne zasedání se delegátům představilo celkem **12 kandidátů do Výkonné rady ČČK**, 5 kandidátů do Dozorčí rady ČČK a kandidát na prezidenta ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.**

Druhý den zasedání se konaly volby nejvyšších orgánů ČČK. Zahájila je předsedkyně volební komise **Jiřina Pilová**.

Nová **Výkonná rada ČČK** byla v tajných volbách v pořadí podle počtu získaných hlasů zvolena v tomto složení: **RNDr. Marek JUKL, Ph. D.** - Olomouc, **Jitka FIKAROVÁ** - Brno-město, **Stanislava DROZENOVÁ** - Praha 10+Benešov, **Mgr. Vladimíra HANÁKOVÁ** - Pardubice, **MUDr. Petr VLK** - Bruntál, **Karel VESELSKÝ** - Liberec, **Mgr. Jiří HURDA** - Pelhřimov, **Ivan MITANA** - Frýdek-Místek, **Petr BER-NAT** - Praha 7+1.

Do funkce **prezidenta ČČK** byl ve veřejné volbě jednomyslně zvolen **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** Členy Výkonné rady a viceprezidenty ČČK jsou také oba výše uvádění předsedové Komor ČČK.

Nová **Dozorčí rada ČČK** byla v tajných volbách v pořadí podle počtu získaných hlasů zvolena v tomto složení: **Ing. Jaroslava VLČKOVÁ** - Náchod, **Mgr. Ludmila BURDOVÁ** - Karlovy Vary, **Helena PODAŘILOVÁ** - Přerov, **Jaroslav JURA** - Blansko, **Stanislava KLICMANOVÁ-MARÍKOVÁ** - Kladno.

Stanislava Klicmanová-Maríková

Dozorčí rada ČČK na svém ustavujícím zasedání zvolila za **předsedkyni Dozorčí rady ČČK** opět **Stanislavu Klicmanovou-Maríkovou**.

Shromáždění delegátů ČČK na další období potvrdilo do funkce čestné prezidentky ČČK paní **Viktorii Špidlovou** a poprvé v historii ČČK udělilo **čestné členství v ČČK** odstoupivšímu dlouholetému prezidentovi ČČK **MUDr. Zdenko Vlkovi, CSc.**

Závěrečným bodem dvoudenního zasedání bylo schválení usnesení, které přednesla předsedkyně návrhové komise **JUDr. Jana Lexová**.

Z VYSTOUPENÍ NOVĚ ZVOLENÉHO PREZIDENTA ČČK

RNDr. Marek Jukl, Ph. D.

Vážené členky a členové,

obracím se k Vám poprvé jako prezident Českého červeného kříže - tedy z funkce, do které jsem byl zvolen hlasy Vašich zástupců - členy Shromáždění delegátů ČČK. Český červený kříž je v současnosti jednou z největších humanitárních organizací v ČR a my všichni bychom se měli snažit o to, aby tomu tak bylo i nadále - ne z důvodů touhy po výjimečnosti, ale proto, že jedině silná národní společnost je efektivně schopna plnit to nejvládnější poslání - totiž pomáhat všude tam, kde je její pomoci zapotřebí. Ve Zprávě o stavu společnosti, kterou jsem přednesl na SD ČČK v Pardubicích, je formulováno několik bodů, na jejichž splnění bychom se měli v následujícím volebním období zaměřit:

1. Zastavit dlouhodobý pokles počtu MS ČČK a členů ČČK, omladit naši členskou základnu a zejména funkcionářský aktiv ČČK. Znovu zdůraznit Minimální program a znovelizovat metodické materiály pro činnost MS ČČK.

2. Zamyslet se nad další činností naší Mládeže ČČK - pokusit se najít cesty, jak se vrátit s aktivitami ČČK na většinu základních, středních a vysokých škol; obnovit naše výchovné působení i na mateřských školách.

3. Dořešit strukturu našich OS ČČK - aby všude fungovaly Úřady OS ČČK, a aby odpovídala členění veřejné správy na území státu.

4. Snížit dosavadní vysokou závislost ČČK na státních dotacích zvyšováním vlastních příjmů a hledáním jiných zdrojů financování. Rozvíjet nové formy fund-raisingu v ČČK.

5. Zaměřit se v dalším období na získávání grantů Evropské unie, ale také grantů rezortních, krajských a městských.

6. Dále rozvíjet spolupráci s dalšími národními společnostmi ČK, zejména Německým a Hessenským ČK.

7. Zaměřit se dlouhodobě na zlepšení image ČČK zejména v celorepublikových sdělovacích prostředcích.

8. Nadále udržovat vyrovnaný rozpočet ČČK.

Věřím, vážení přátelé, že každý z nás svým dílem přispěje k jejich naplnění.

*RNDr. Marek Jukl, Ph. D.,
prezident ČČK*